

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 124 (2686) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 május 31

Amerikában megkezdték a háborús jellegű intézkedéseket

Ostromállapotot hirdettek a Washington körüli erődök vidékén. — A washingtoni főhadiszállás elrendelte az összes szabadságolások felfüggesztését.

Stockholmból jelentik: Az Associa ted Press washingtoni jelentése szerint az V-ik hadosztály parancsnoka ostromállapotot hirdetett ki a Gustor-erőd környékén. Ennek folytán az erődítmény környékét a katonaság azonnal lezárta és a legénység részére általános szabadságolási tilalmat léptettek életbe. Azzal magyarázzák az intézkedést, hogy az erőd biztonsága veszélyeztetve van és szükség volt óvintézkedés megtételére. Az erődőz vezető utakat megszállták és őrszemeket állítottak fel. Az erődben lévő katonaságot fegyverrel látták el. Katonaság szállta meg a közelben lévő villamosműveket is. A Dix erőd valamennyi szabadságon lévő katonáját felszólították, hogy azonnal térjenek vissza a táborba. A washingtoni főhadiszállás utasítást adott az összes szabadságolások felfüggesztésére.

Newyorkból jelentik: (Stefani) Torontói jelentés szerint a kanadai lőszerügyi és közellátásügyi minisztérium üzemanyagellenőrzője közölte, hogy rövidesen bevezetik a benzín adagolást.

Stockholmból jelentik: (B. T.) Az Egyesült Államok kormánya lefoglalt 30 szállítóhajót, összesen több, mint 200.000 tonnával. A lefoglalt hajókat kivonták a forgalomból és segédcirkálókká alakítják át őket.

Japán teljesíti a hármass egyezményben vállalt kötelezettséget

Tokióból jelentik (NTI): A külügyminiszter Japán külpolitikájáról hivatalosan tett nyilatkozatában a következőkben foglalta össze Japán külpolitikai irányelveit:

— Japán mai politikája már régóta meg van határozva és nem ment keresztül semmiféle változáson. A háromhatalmi egyezmény megkötése óta ez a szerződés Japán külpolitikájának sarokpontja. Ezt a miniszterelnök és én többször világosan kifejtettük. Nem tapasztalható, hogy e politikai iránytól a legesekélyebb mértékben is eltértünk volna. Tévédés, ha azt hiszik, hogy Japán nem teljesíti a hármass egyezményben vállalt kötelezettségeit. Már többször hangoztattuk, hogy Japánt békés szándék vezérli a Déli Tenger felé. Mindazonáltal, ha e politika megvalósítását előre nem látott nemzetközi események megakadályozzák, Japán kénytelen volna felülvizsgálni magatartását.

Tokióból jelentik (NTI): A hadügyminisztériumban pénteken délben a haditanács összeült. A kiadott közlemény szerint a kínai és az európai helyzetet, valamint az általános politikai fejleményeket beszéltek meg.

Párizsból jelentik (NTI): De Brinon, a francia kormány megbízottja, a megszállt területeken amerikai újságírók előtt nyilatkozott a politikai kérdésekről, de nem foglalt állást Roosevelttel kapcsolatban, mert azt Petain tábornagy és kormánya még nem vizsgálta meg. Amí a Roosevelttel által követelt tengeri szabadságot illeti, — mondotta, — Franciaországnak erről saját elképzelése van, mert gyarmatbirodalommal rendelkezik és nem gondol arra, hogy

azt feladja. Arra a kérdésre, hogy hol van az európai kontinens Atlanti oceáni határa, De Brinon azt válaszolta, hallotta, hogy Dakar és az

Papen ebédje a világháborús török bajtársak tiszteletére

Ankarából jelentik: Papen ankarai német nagykövete, mint minden évben szokásos, a világháborús török bajtársak tiszteletére ebédet adott, amelyen résztvett a török nemzetvédelmi és munkaügyi miniszter is.

Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue Zürcher Zeitung berlini magántáviratban foglalkozik a német-török-orosz viszonytal. Ez foglalkoztatja a berlini megfigyelőket is. Hivatalos helyen nem nyilatkoznak a kérdéssről, annyit azonban kijelentettek, hogy aligha lehet szó különleges diplomáciai aktivitásról Berlin és Ankar között. Ez jelenleg nem is kívánatos.

Arra a további kérdésre, vajon tudnak-e arról, hogy német műszaki szakértők tartózkodnak Oroszországban, kijelentették, hogy nincs tudomásuk arról, hogy Oroszország szakértők kiküldését kérte volna.

Az Esti Ujság írja: Az angolok veresége Krétán annál nagyobb fontosságú, mert ennek a szigetnek a jelentőségét éppen angol részről hangsúlyozták. Churchill május 20-án jelentette ki az angol alsóházban, hogy Kréta szigetét egészen a hajdlig védelmezzük. Kréta jelentette a kulcspontra Európá és Ázsia közt.

Kréta elfoglalása volt az első eset, amikor valóban levegőn ke-

Azori szigetek közelről érdeklük Amerikát. Az afrikai kontinens, az Azori szigetek és a Verde-foki szigetek az európai kontinenshez tartoznak. Franciaországnak meg kell védenie magát és gyarmatbirodalmát. Ha kísérletet tesznek arra, hogy ostromolják Európát, amelyhez Franciaország is tartozik és megszervezik az éhségábrut, Franciaországnak kötelessége mindent megtenni, hogy népét megóvja az éhségtől.

IRÁNBA UTAZOTT AZ IRAKI MINISZTERELNÖK

Isztanbulból jelentik: (B. T.) Bagdadi jelentés szerint Rasid Ali miniszterelnök és vezérkari főnöke Iránba utazott. Eltávozására előtt állambiztonsági bizottságot létesítettek. A bizottság felhívást intézett a lakossághoz, hogy őrizze meg a nyugalmat.

Rómából jelentik: (MTI) A Messagero beiruti jelentése szerint Abdullah emir, tekintettel a Transzjordániában kitért lázadásra, Palesztinába menekült.

resztül hódítottak meg egy szigetet, amelyet tengeri erő is védelmezett.

A sebesültcsonkítások nagy felháborodást váltottak ki Berlinben és Németországban. Valószínűnek látszik, hogy a borzalmas esetek megtorlása nem sokáig várhat magára. Ez a megtorlás mindenesetre megtorlás lesz.

IGY HARCOLNAK AZ ANGOLOK!

Berlinből jelentik: Mint a NTI értesül, brit katonák a kréta harcok során német egyenruhák és felségjelek felhasználásával több ízben a legsúlyosabban megsértették a nemzetközi jog szabályait. A Kréta nyugati szakaszán előnyomuló egyik harccsoport parancsnoka pl. a következőket jelenti:

Egy előtűnk fekvő magaslaton megpillantottunk egy férfit német ejtőernyős egyenruhában. A férfi horogkeresztes zászlóval integetett és azt hitük, hogy a német katonák megszállták a magaslatot. Felrohantunk a hegyre. Hirtelen gyilkos tűz fogadott bennünket, amelynek következtében a legtöbb bajtársam életét vesztette. Erre gunyos nevetéssel egy csoport brit katonát tünt fel, köztük a német ruhába öltözött férfi is. A ruhát nyilván német fogolytól vette el. Magam úgy mekkültem meg, hogy halottnak tettem magam és addig maradtam mozdulatlanul, amíg a britek elvonultak.

A lélek ünnepe

Irta: Dr Paál Árpád

Megint ünnephez érkezünk.

A közelmúlt hetekben ünnepünk lehetett, hogy a magyarság történelmi területéből ismét visszaszerezhetünk valamit, s így anyagi életünk járhatott bizonyos kiegészüléshez. Most pedig keresztény érzésünk kapja meg a Pünkösdben azt a nagy ünnepet, melyen a Szentlélek közénk érkezésének a diadalára emlékezhetünk, s így a magunk lelki életének a kiegészülésén örülhetünk. A keresztény öntudat tömegessé válása kezdődött meg a kétezres év előtti pünkösdkor, s ez a kétezres évi emlék és áldás ma összekapcsolódik a technikai erők viharzásával, hogy ezen a réven is újabb öntudatbővülést hozzon. Ünnepek sorakozása ez, mely piros lángolással készlet az örvendésekre.

De mégse elegendő, hogy önteledecsupa örömmel adjuk át magunkat. Vannak, akiknek ez az ünnep halmozódás csakugyan maradéktalan örömet tud okozni, de vannak olyanok is, akiknek az ünnepek között se tud örömet lenni. Azokra is gondolnunk kell, s az ünnepek hangulatában nem lehet a végletekig elmerülnünk, hanem jóakarattal és testvéri szerelettel kell fölkeletünk magunkban, hogy másoknak is örömet szerezhessünk. Az a közösségi irányeszmé, mely a mostani világháborúban a népek közötti harcok utköző pontjába került, tulajdonképpen nem egyéb, mint az ilyen mások örömei is akaró törekvés. Ennek a törekvésnek a diadalát nem tudják csak a fegyverek meghozni, hanem kölcsönös belátdások, rádöbbenések, egymás megértései is keltenek ahhoz, hogy az ünnepek ne legyenek önző örömek alkalmak, hanem egyetemes öröm gyuladhasson föl mindenki lelkében.

Igen érdekes számot adni magunknak arról, hogy egy-egy örömbeli kielégülés mennyire kevésbé tud megnyugtató élettartalomná válni. Valaki összpontosítja magát valami mulatságra, s ha lejárt a mulatás, üresség várja, nem kaphat folytatást a maga kedélybeli föllendülése. A néhány órára, vagy bizonyos napokra összesűrített öröm mögött valami hirtelen szakadék következik, melybe szinte enyésztesen hull bele az olyan ember, aki csak azoknak az időleges örömeinek adta át magát. Munkabeosztást kell tehát végbevenni az örömei tekintetében is, hogy a ma után holnap is maradjon örülni való, s holnap is további jó várakozásokra tudjuk érdemesíteni magunkat. Az egyik nap örömvonalára mögé föl kell sorakoztatni a további életkilátdások biztató vonalát is, hogy el ne essünk az első vonalon.

Nyilvánvaló, hogy az életvonalaknak ez az egymás mögötti kiépítése nem történhetik anyagi kincsekből, jómódu gazdagságok végesorozatlan

felhalmozásából. Csak lelki kielégülések tartósságának a biztosítása az, ami az igazi örömek egymás mögötti erődrendszerét létrehozhatja. Azonkívül nem történhetik ez a kiépítés csak egy-egy ember, vagy valami kiváltságos érdekeltiség, illetve osztályréteg javára. Az ilyen önző egyéni bebiztosítás okozhat pillanatnyi ki-elégülést és hiúságokat is legyezgethet, de biztonságot mégse ad élvezője számára. Lelkiismeretfurdalást is okozhat, mikor köröskörül a sokaság arcán komor keserűséget, trágyságot, gyűlöletet kell látnia az egyedül örvezőnek. Ami életfölségünk van, azt nem lehet mások rosszérzésének a kihívására fordítanunk, hanem örömeink és jólétünk között is dolgozunk és áldozunk kell, hogy más is az öröm és jólét részese lehessen.

A világfejlődés útja csak az lehet, ami az emberek mind szélesebb kiterjedésű és mind mélyebb tökéletességére vezet. Látnunk kell, hogy a történelem folyamán — talán sok kivilódás és sok pusztulás árán — de mindig a nagyobb és nagyobb tömegek érvényesülése mutatkozik. A kiváltságos egyesek helyébe egyre nagyobb társadalmi rétegek kerülnek fölül, s ma már mindenki gondolja le, hogy a széles néprétegek boldogulását kell elősegíteni. Ma még egyes technikai készségek és előnyök bizonyos uralkodó rétegek javát inkább szolgálják, mint az óriási nagy tömegeket. De éppen emiatt van a nagy világválság, ami nem szerencsétlenséget, hanem vajadást jelent a nagy tömegek jobb jövője felé.

Nem lehet kulturát feltüntetni, ha belső önmegszűnésben és harcban áll a világ sajátmagával. Ennek a harcnak a végén a több jószág diadala következik, a több jószág fölszabadulása a kevesebbek özése alól. Lehet, hogy eddig fellengős hivalkodások, cícomás kényelmek, uri divatok és dologtalan időöltések megszűnnek, s így ami „kultura” volt ezekben, az helyét ad egy más, egy sokkal egyszerűbb, de annál bensőbb érzésű közéletnek. De vajon ami így egyszerűbb, őszintébb és általánosabb lesz, az nem több-e az eddigi hamis kulturánál? A kultura nem a fényelgésekben van, hanem a népek lelkének mind nagyobb összhangjában. A lélek túlsúlyában az anyagi gondok fölött.

Pünkösdkor a lélek ünnepe van. A tanító és vigasztaló Szentlélek ünnepe. Jóleshetik ez ünnepen arra gondolnunk, hogy bárma nagyfeszültségű vilámlások vonaglanak is most az emberiség világa fölött, ez is mind eszköze a világ fölötti gondviselésnek. Az anyagi technika rombolja egymást, de a rombolás kihoz minden lappangó ellentétet, mely eddig hazugságokkal törította az egyensúlyt bizonyos önző uralmak javára. A lappangó ellentétek kibombanása iszonyatos lángokat gyújt, de annak a fénye világosságot is ad, hogy az emberiség minden elrejtett része fölismerhető legyen. És az emberiségnek ez az egymásra ismerése csak azzal az eredménnyel járhat, hogy tisztább belátás, több méltányosság és több igazságosság legyen a népek között.

**Órája pontos lesz,
ha ékszert, órát
Gyengénél vesz**
Aranyai magas napi áron veszek
Rákóczi-ut 19.

Az erdélyi tantestület tagjai január elsejétől visszamenőleg kapják meg kiegészített fizetéseiket

A magyarságuk miatt állásnélkül elöltött időt is beszámolják

Budapestről jelentik: (MTI) A vallás és közoktatásügyi minisztériumban most fejezték be a visszacsatolt keleti és erdélyi országrész tanszemélyzetének, tanárainak besorozását a magyar illetmény rendszer szerinti fizetési osztályokba és fizetési fokozatokba.

A hónapokat igénylő munkának eredményeképp Hóman Bálint miniszter sokezer tanári és tanítói kinevezését és állami segély engedélyezését írta alá, amelynek értelmében a kinevezett tanítók és tanárok közül az arra jogosultak a magyar illetményrendszer szerint járó illetményeket 1941 január 1-től kapják meg.

A kinevezések legnagyobb része 1941 június 1-iki hivatalos lapban jelenik meg. A hivatalos lapban ezt rövidesen követni fogja a Kormányzó Ur által

kinevezettek névsora is.

A sokat szenvedett magyar tanítóssággal szemben a legmesszebbmenő jóindulattal járt el a kultuszminiszter. Természetesen még nem lehetett figyelembe venni azt az időt, amelyek egyesek állásuktól magyarságuk miatt megfosztva eltöltöttek. Ezeknek a szolgálaton kívül eltöltött éveket beszámításáról a minisztertanács egyénenként fog dönteni. Ilyen beszámítási kérvényeket nem kell beadni, mert az érdekelteket fel fogják szólítani a szükséges okmányok beterjesztésére. Ez nem jelent veszteséget, mert 1941 január 1-ig visszamenően folyósítják majd a fizetésüket. A vallás és közoktatásügyi kormányzat a legmesszebbmenő jóindulattal járt el ebben az ügyben.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK

Alapítottatott:
1967

Központ:
Budapest,

Sürgőnycim:
Hitel

V. József Nádor-tér 2-4.

Foglalkozik a banküzlet összes ágával.

Fiókok és affiliált intézetek minden nagyobb vidéki városban.

Levelezők:

a bel- és külföld minden fontosabb kereskedelmi
gócponjtijában.

Nagyváradfi fiók Rákóczi ut 2 szám.

Telefon: 1546-47-48.

Átmeneti menetdíj korlátozások a MAV-nál

Be szüntetnek több kedvezményt

Budapestről jelentik: A MAV igazgatósága június 4-től előreláthatólag június végéig a személyszállító vonatok korlátozása miatt érvényben levő személy díjszabási korlátozásokon felül, újabb személyi díjszabási korlátozásokat léptetett életbe. Átmeneti érvénnyel beszüntetik a következő kedvezményeket:

(a) a balatoni, velencei tavi és felső dunai vonalbérlet jegyek, b) Cserké-

szek részére engedélyezett 33, illetve 50 százalékos díjszabás szerinti menetkedvezmények, c) balatoni, velencei, tavi, kárpátaljai, belföldi nyaralóhelyi állomásokra, valamint gyógyfürdők, gyógyintézetek, gyógy- és üdülőhelyek állomására engedélyezett ugynevezett visszautazási kedvezmények. Végül a nyaraltatási és családi utazási kedvezmények. Közelebbi felvilágosításokat az állomásokon adnak.

Szegedi gimnazisták felépítik egy tanyai család árvizben összeomlott házát

Szegedről írják: A napokban diákküldöttség jelentkezett kihallgatásra dr. Pálffy József polgármesternél. A diákok bejelentették, hogy az idén nem mennek nyári vakációra, hanem helyett felépítik egy sokgyermekes családnak az idei árvizben összeomlott házát. Már a télen megindították a moz-

galmat, gyűjtést indítottak a Klauzál Gábor-gimnázium tanulói között. Fil-lérekből, uszonnapiénekből összeadtak annyit, amennyi elegendő egy kis tanyai ház újjéépítéséhez. De ezzel nem elégedtek meg a fiúk, hanem megindították, hogy nemcsak saját pénzükön, de saját erejükből, saját munkájuk segít-

ségével valósítják meg a ház-
építést.

Most arra kéri a polgármestert, hogy jelölje ki azt a sokgyermekes tanyai családot, akinek házát felépítik.

Még azt is bejelentették, hogy amikor készen lesznek az építéssel, 100 pengőt nyújtanak át a családnak további segélyként. Pálffy polgármester megragadta a diákküldöttség bejelentését. Már a legközelebbi napokban ki fogja jelölni annak a családnak házát, amely a szegedi tanyavilágban legjobban rá van szorulva összeomlott háza felépítésére. A Klauzál Gábor-gimnázium diákjai, amint vége a vizsgáknak, hozzákezdenek az építéshez. Addig megtörténik az anyag kiállítás, szakértői munkáról, mérnöki tervekről és irányításról a város gondoskodik. Míg a munka tart, a diákképzők sátorban fognak lakni az építés színhelyén.

100 ezer pengős adomány az újságíró Nyugdíj Intézet javára

Budapestről jelentik a MTI: A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete a Magyar Hirlapírók Országos Nyugdíjintézete 60 éves fennállása alkalmából 100.000 (azaz százezerpengős) adományt szavazott meg, amelyet az intézet a létesítendő nagybányai vitéz Horthy Miklósné egymillió pengős alap javára fordított.

Német lap cikke Magyarország külpolitikájáról

Berlinből jelentik: A Berliner Börzenzeitung budapesti külföldtudósítója, Riedl, „Magyarország és Bulgária” címmel hosszabb cikket ír a lapban.

A cikk Magyarországról szóló részében megállapítja, hogy Magyarország külpolitikája mindig tiszta és kétséget kizáró volt. Ez abban kapja meg jutalmát, hogy az ország mentes lehet minden külpolitikai gondtól és teljesen a belső megszilárdulásra s a szociális kérdések megoldására fordíthatja minden erejét.

Nagyvárad területére kijelölt élesztőelosztók

(Nagyvárad.) A pénzügyminisztérium rendelete figyelmezteti azokat, akik élesztő árusítással foglalkoznak, hogy élesztőtözsüségleteiket június elsejétől csakis kijelölt elosztóktól szerezhetik be. Az így kapott élesztő vidéken nem hozható forgalomba, csak a körzetek területén. A Nagyváradon kijelölt elosztók a következők: Albert Zoltán a IV., V., VI. és IX. kerület részére, lakik Bethlen Gábor-u. 15. és Kós György az I., II., III. és IV. kerület részére, lakik Gróf Csáky István-u. 49.

Nincs

petroleum,

vezeítse be a villanyt kedvező fizetési feltételek mellett.

Kovács Gyula

villany és rádiószerelő, Alapi u. 2.

HADIMUZEUM A SZATÓCSBOLTBAN

Külön élvezet betérni egy-egy nem éppen belvárosi fűszerüzletbe és megfigyelni a beszélgetéseket, amelyek ott lezajlanak. Nem tudok, ha azt mondom, hogy üterei ezek a szatócsboltok a közgazdasági és politikai életnek, sokkal inkább, mint a korcsmák vagy a párt helyiségek. Lázmérői ezek a nép minden gondjának, bajának, gyűlömedencéi és kicsérélőkamrái a panaszoknak, hiányosságoknak, kívánalmaknak, különösen manapság, amikor az élelmiszeri kérdéseken keresztül kapcsolódunk bele az európai eseményekbe és az egész földi világot izgalomban tartó nagy problémákba. A háziasszony, a kenyérkereső családfeje, az új, a gyermek egyaránt kiönti itt keserveit és ösztöne mellénylőre talál a szatócsboltban, ahinek bánatát viszont a közönség érti meg. Azért szerintem a szatócsbolt a közrend és a közhangulat mikénti alakulása szempontjából rendkívül nagyjelentőségű pozíció, amit csak jó keresztény magyar embereknek kellene juttatni...

Tudok egy kellemes szatócsboltot a Komendáns-réten, ahol lakom, egyet a Hegyvidéken, amerre kirándulni járok, egyet a Gát felé, ahol strandoló utajmon fordulok meg, egyet az Össi-telep tájékán, ahol néha környezettanulmányokat végzek, egyet a Szőlősi-réten, egyet a Katalin-telepen — és még jó néhányat, amelyek csupa kellemes klubhelyiségek és terefeiről meg politikai támaszpontok a környék lakossága számára és amelyekben rengeteg érdekes dolgot hall és tapasztal az ember. Ajánlom a népjóléti ügyek vezetőinek, a szociális előadóknak, az élelmiszeri hivatal főnököknek, sőt a polgármestereknek és a kormány politikai kihelyezettjeinek is, térjenek be néha áruháiban ezekbe a boltokba: egészen bizonyos, hogy mátyáskirályi indulatok fognak támadni bennük...

A napokban egy Széles-utcai fűszeres boltba vetődtem, már nem is tudom, miért. Természetes, hogy itt is hamar belekapcsolódtunk a világpolitikába az élelmiszereket és más háztartási cikkeket vásárló férfiakkal és fehérnépekkel, de ezúttal a szatócsboltok egy másik kiválóságára jöttem rá. A multat is nyilván tartják itt, ami lehet éppoly tanulságos, mint a jelen bajainak kutatása.

Balogh László, a lakáros kis üzlet tulajdonosa nagyszerű világháborús emlékgyűjteményt teregetett elém, amely a budapesti hadimuzeumnak is becsületére válna. Vitézségi érmek, plakettek, lötlények, emlékszobrocskák, jelvények, kokárdák, oklevelek nagy tömegben, példás elrendezéssel sorakoznak Balogh László kis muzeumában, úgyhogy világháborút járt em-

ber a daltás idők minden korszakának fája és mégis boldog felidézéssel babrál a nagy gondtal és szakértelemmel őrzött tárgyak között.

— Hogy szerezte ezt az értékes gyűjteményt? — kérdeztem.

Büszkén rendezgeti az érmeket.

— Az apám őrmester volt, ő hozta magával a háborúból a gyűjteményt zömét. A többit én szereztam hozzá.

— S a román világban nem volt baja vele?

— Dehogyan nem. Megszeltek és szemet vetettek rá... De én pincében, padláson, szekrények mélyén, padló alatt dugdostam éveken át, nehogy felfedezzék és az irredentizmus vándját kovácsolják belőle ellenem... De időnként előszedtem a tárgyakat rejtekhelyeikről, fényesítettem, átlakkoztam, vasalgtattam, hogy lönkre ne menjenek. És ha tudomást szereztem hallódó emléktárgyakról, rájuk vettem magam és anyagi áldozatokat sem sajnáltam értük.

Regényeket lehetne írni egyik-másik tárgy megszerzéséről. Kiöregedett s a kisebbségi sorsban nyomorúságba jutott frontharcosok bocsájtották áruba vilézségi érmeiket, háborús plakettjeiket. Sok érem és plakett került ki az őszere is: ott szedte őket össze Balogh László gyűjtőszenvédélye.

— Itt van például ez a nagyezüst, — mondja. — Ennek árából egy kiváló, gyönyörűen dekorált harcos egy hétfő tartotta el nyomorgó családját. Ezt a kis szobrot egy rokkant őrmestertől vettem százhusz leiert. Ezt az állóti noteszt egy volt tartalékos tisztől vásároltam, akinek nagy összeget jelentett az a pár lei, amit adtam érte.

A puli fiókjából egy szignum laudisz-adományozás okmányát vette elő.

— Ezt egy szegény öregember adta

ASPIRIN

tabletta

fejfájás,
fájdalmak,
meghülés esetén

el, — beszélt meghatottan, — akit mindenki ismert a városban. Nyolcvan egynéhány esztendő volt és nem bírta eltartani családját. Háboruban elesett fiáé volt ez az emléktárgy, amit egyetlen, szent ereklyeként őrzött. Egy este bejött ide hozzám a szerencsétlen aggastyán, elmondta, hogy hiába kilincselte illetékes helyeken támogatásért, azért most már meg kell válnia ettől a féltve őrzött kincsétől is. Hat pengőt adtam érte. Az öreg élelmiszert vásárolt rája, az ennielót elvitte a családjának, aztán kibotorkált a temetőbe és felakasztotta magát...

Elnézegtettem a remek gyűjteményt, amelynek különösen plakett-sorozatai rendkívül figyelemreméltó és percek alatt végigvibrált előttem a világháború egész borzalmas színjátéka. Ez a plakett itt a kárpáti harcok emlékeit örökölti meg, ez a doberdói poklot idézi fel, az a lembergi csatára, a gorlicei áttörésre, a volhyniai nagy előnyomulásra emlékeztet, amaz a szerbiai, montenegrói harcok viszontagságaira hívja fel a hazafias kegyelet érzéseit... Ilyen plakettekkel rákattint körül sapkánkat a világháború küzdőterein járva s íme, most itt látom őket viszont a Széles-utcai kis szatócsboltban. Mennyi kiöntött vér tapad ezekhez az emléktárgyakhoz, mennyi küzdelem, áldozat, nyomorúság.

— S mindez hiába...

Nem. Balogh László friss gyűjteményt vesz elő. A honvédség nagyváradi bevonulásának emlékeit...

(*)

A visszacsatolt erdélyrészi volt vasutasok nyugdíjügye

Megjelent a kereskedelemügyi miniszter rendelete a nyugdíjak, illetve özvegyi és árvai ellátások rendezéséről. — A román hűségeskü megtagadása miatt elbocsátottak részére 1929. év végéig szolgálati időt számítanak

A Budapesti Közlöny május hó 30-ikán megjelent 122. száma hozza azt a kereskedelemügyi miniszteri rendeletet, mely a visszacsatolt erdélyi területek vasutasai, illetve ezek özvegyei és árvai részére a nyugdíjazó ellátást biztosítja. A miniszteri rendelet száma 39600—1941. VII. K. M., s 27 szakaszból áll. A nyugdíjazásért a lakhelyre illetékes állomáshő-

nökségnél kell folyamodványt beadni, még pedig 1941. július 31-éig az előírt nyomtatvány-úrlapon. A nyugdíjakat a MÁV igazgatósága állapítja meg, s a megállapítás ellen fölebezni lehet az államvasuti nyugdíjintézet bizottságához. A megállapított nyugdíjakat 1941. január 1-étől folyósítják.

A román hűségeskü megtagadása miatt elbocsátott volt magyar államvasuti alkalmazottak részére az 1929. dec. 31-ig eltelt időt úgy számítják, mintha azt az illető tényleges szolgálatban töltötte volna.

A rendelet értelmében való ellátásra általában csak azok számíthatnak, akik 1940. augusztus 30-ikán a visszacsatolt erdélyrészi területen laktak.

A román szolgálatban egyáltalán nem állott volt alkalmazottak részére nyugdíjazási alapul azt a fizetési osztályt és fokozatot veszik, amiben az illető 1921. július 26-án magyar

szolgálatban állott. Akik román szolgálatban is állottak, azoknál a fizetési osztályokba és fokozatba való besorozás három táblázat szerint történik. E táblázatok szerint a főiskolai végzettségű tisztviselők az államvasuti rendszerű V-ik fizetési osztályig mehetnek föl, ha szolgálati idejük több 36 évnél; a középiskolai végzettségűek a VI. fizetési osztályig, a pályorvosok a VII. fizetési osztályig. A segédtisztok a rájuk nézve megszabott 12 fizetési fokozatban a 2-ik fizetési fokozatig juthatnak, az altszabotok a rájuk megszabott fizetési fokozatban szintén a 2-ik fizetési fokozatig emelkedhetnek, ha 30 évnél több volt a szolgálati idejük. Az államvasutaknál állandóan alkalmazott munkások a 9000—927. M. E. sz. rendelet 44. és 45. kimutatásai szerint részesülnek nyugdíjban.

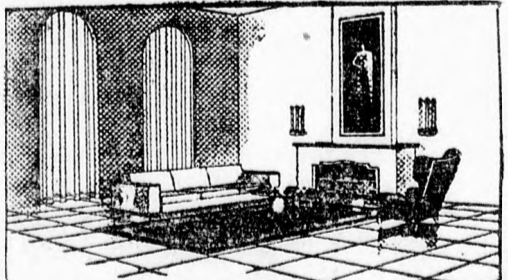
Az özvegyek a férjnek járó utolsó illetmény felét kapják özvegyi segélyül. Az árvák az özvegyi segély egyötödét kapják nevelési pótlékul, illetve ha teljesen szülőtelenek, akkor az özvegyi segély kétötödét.

A nyugdíjasok lakáspénzt is kapnak.

Az olyan volt magyar vasutasok, akik az erdélyrészi területről 1940. aug. 30-ika előtt költöztek ki az akkori Magyarországra, s nyugdíjuk nincs, vagy csak kegyelmi ellátást kapnak, szintén kaphatnak a mostani rendelet szerint rendes nyugdíj-ellátást. Ezért azonban folyamodniuk kell.

Akik a magyarság érdekében különös elismerésre méltó érdemeket szereztek, azoknak a keleti és erdélyi országrészen szabad pályán eltöltött ideje, de legfeljebb 20 év államvasuti szolgálatnak beszámítható. Ehhez a nyugdíjintézet bizottság javaslatára a miniszterelnök, a kereskedelmi miniszter és a pénzügyminiszter kell, hogy hozzájárulást adjon. Eppenugy 1940 augusztus 30-ig szolgálati időt lehet számítani annak a javára, akút a visszacsatolás előtt a magyarság érdekében teljesített működése miatt a román hatóságok az erdélyrészi területekről kiűldöztek.

A rendelet egyéb részleteiről még közléseket hozunk.

ez ma már fogalom!

PAPP MARGIT LAKBERENDEZŐ

SZÉKELY: RÉTI AUTORGÁRÉI ÉS GYÓGYPÁRUSÍTÓJA
KIÁLLÍTÁS: RIMANÓCZY UCCÁ 8.

Eesti kerékpározás nem veszélyes,

ha kiapadhatatlan erős és egyenletes világításról gondoskodunk. Ilyen az elpusztíthatatlan elektromos

BOSCH KERÉKPÁRVILÁGÍTÁS

kérdje kereskedőjétől az új BOSCH árlapot!

Volt bukaresti egyetemisták a magyar főiskolákon

Kedélyes vasárnapdélután a művész-tanyán...

Budapest, május hó
A Vilma királyné út 38 számú világiában, zöldelő fák, tavaszi virágok, hajnali rigófűty-koncert romantikus környezetében kapott szállást az erdélyi főiskolások művész-csoportja.

Itt már a belépéskor egészen más légkör csapja meg a látogatót, mint a mérnökhallgatók számokkal és gépalkatrészekkel teli realitásának világában. A kitárt ablakokon keresztül napsugárözön aranyozza be a szerény diákszürkeséget, vadgesztenyék zsenge zöld lombja bókol a gyenge szellőtől mozgatva és az ágyakon heverő művész-növendékeket a Városliget vasárnap délutáni zsongása szenderíti édes álomba.

Látogatásunk itt nyúlt a legoshozabbra, mert a Képzőművészeti és a Zeneművészeti Főiskola látogatója legtöbbször Bukarestből és Kolozsvárról jöttek.

Ezek a színes fantáziájú, meleg szívű, aranyos humorú székely fiúk olyan dolgokat mesélnek, hogy akár napokig elhallgatná az ember és duzzadtra telik a szívünk az örömtől, hogy ilyen ifjak képviselik a budapesti főiskolákon az erdélyi magyarságot.

Kemény gerinc, élesesű tisztánlátás, óriási munkakedv, csupa lendület egész lényük.

Hare a zsidó színgazgatóval

A román egyetemek magyar ifjúságának nagy összetartásáról, testvéri együttérzéséről beszél. Minden korlát lehullott köztünk — mondja a zselelaki székely fiú — nem volt felekezeti megkülönböztetés.

Kolozsváron az úrnapi körmenetbe az összes protestáns kollegáink beálltak, mert meg akartuk mutatni, hogy vagyunk, sokan vagyunk és egyik vagyunk!!!

A kolozsvári magyar színház zsidó igazgatója az utóbbi időben csupa léha zsidó operettet játszatott. Együtt tiltakoztunk, az egész magyar egyetemi ifjúság. Feliratot küldtünk a magyar népközlősség hivatalához és heves tüntetéseket rendeztünk.

A zsidó igazgató nem áttalotta a román rendőrséget reánk uszítani. Szétverték bennünket, de a harcot nem adtuk fel. Rövidesen a Bánk Bán és a Földindulás került színre.

Persze ezekkel az izig-vérig magyar darabokkal nem szerzett a zsidó színgazgató „érdemeket” a román hatóságok előtt, mint az erkölcsrontó frivol zsidó operettekkel. Nagyon dühös volt ránk és úgy töltötte ki bossz-

szuját, hogy nem adott kedvezményes jegyet az egyetemi ifjúságnak. De mi összeadtuk utolsó kis zseb-pénzünket és mindannyian ott voltunk a Bánk Bán és a Földindulás előadásain.

A szünetben karban kiáltottuk: „Ezt akartuk, ilyen darabokat akarunk látni a kolozsvári magyar színházban, le a zsidó operettekkel és gicsekkel!”

— Ugy halljuk — érdeklődünk óvatosan — hogy a művész-növendékek között kimagasló tehetségek is vannak?

Válasz helyett már hozzák is a koromfekete marosvásárhelyi székely fiút, kezében a hegedűvel és mindannyian elcsendesedünk, amikor jät-

szani kezd Balogh Feri a „növendéket” már rég túlszárnyalt rutinnal és művészettel játsszik, bizonyos, hogy fogunk még találkozni nevével a napilapok hasábjain. Kovács Zoltán festőnövendéket egyhangúan „nagy”-nak ismerik el a fiúk. Van még több is, de szerénykednek a neveikkel. Egy azonban bizonyos, hogy Erdély nem fogy ki a kincsekből, akár a föld mélyére, akár a lelkek mélyére legyenek azok ásva.

A volt bukaresti művész-növendékek nagy elismeréssel nyilatkoznak a budapesti Képzőművészeti főiskola növendékeiről, csak azokról látják a legkevesebb képet kiállítva — vallják egyöntetűen — akiket legjobban szeretnek. És felsorolják egy csomó

hátterbe szorított tehetséges magyar művésznek a nevét. Túl nagy mértékben érvényesül a protekció a művészetben is — jegyzik meg.

Amikor szórakozásaik felői érdeklődünk, elmondják, hogy leginkább moziba járnak, mert a színház drága, ritkán jutnak kedvezményes jegyhez, különösen az operába alig jutottak el egyszer-kétszer egész idejében.

A halkhangú, szerény hegedűművész is fájlalva jegyzi meg, hogy mennyire szeretne operába járni Budapesten, de nincs lehetőségük még nekik, akadémiáknak sem, kétszer volt egész idejében...

Amikor megkérdezem az erdélyi fiúkat, akik csaknem Budapesten — hogy mi gyakorolták rájuk a legmélyebb benyomást, egy lelkeszemű székely így válaszol:

— Amikor kiértam az Erzsébet-hídhöz és megláttam a Dunát. Csak álltam, álltam és gyönyörködtem abban az álomszerűen szép képben.

Tizennégy öreg diák találkozóra készül...

A Premontrei gimnázium ötven évvel ezelőtt érettségizett növendékei június 10-én tartják találkozójukat

Nagyvárad. Saját tud. Ötven évvel ezelőtt a tizennelcés évek boldog izgalmaival hagyta el 28 ragyogó fiatal ember az Alma Mater kitárt kapuját. A huszonnyolcból most nem kisebb izgalommal készül találkozóra tizennégy ószhaju ur. A bucsuzás és a félévészados találkozó között történt egy s más, vihar szórta szét a kis csapatot, de most a huszonnyolcból 14 nagyon várja már a napot, amikor ismét együtt lehetnek, megfogva, kissé talán el is fáradván, de boldogan. A régi tablóról 11 végleg elmarad erről a találkozóról, háromnak a sorsáról pedig egyelőre nincs értesítés. Az öreg premontrei gimnázium szerstettél várja fiait, a sok vihart látott falak izgalommal várják vissza az egykori diákokat, akik most összejönnek, szedegetni egy kicsit a múlt emlékei között...

AKIK ÖTVEN ÉVEL EZELETT ÉRETTSÉGIZTEK

Az egykori iskolatársak névsorát három csoportban vagyunk kénytelenek közölni. Az első a találkozó csoportja, a második azoké, akik már nem jelenhetnek meg ezen az ünnepen, a harmadikban pedig azokat ismertetjük, akikről egyelőre semmi értesülés nincs.

Ma is életben vannak:

Ámon Károly a Pénzügyi Központ ny. igazgatója Budapest.

Dr Cziffra Kálmán Bihar vármegye főispánja.

Dunai György ny. postai főfelügyelő Szeged.

Dr Egressy Lajos a m. kir. állami

menhely gyermekkórházi ig. főorvosa Kecskemét.

Gyalokay Jenő ny. tüzérezredes, hadtörténetiró Budapest.

Dr Gyöngyössi István a nagyváradi kir. Tábla főügyésze.

Dr Imrik Gusztáv a váradi káptalan főügyésze.

Kosztai István posta számvevőségi nyug. főtanácsos.

Lestyán Ödön ny. pénzügyi főtanácsos Nagyvárad.

Nyári Ignác esperes-plébános Furta, Szabó Ferenc sz. székely ülnök, esperes-plébános.

Tóth Sándor ny. honvédezzredes Budapest.

Varju Elemér a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója.

Varju Lajos, ny. esperes plébános Debrecen.

Meghaltak:

Elek Gusztáv cs. kir. kamarás, földbirtokos.

Gerzsány János váci egyh. megyei pap.

Hady Antal, az Arad-Csanádj vasut ny. igazgatója.

Hraball Ottó ny. járásbíró.

Kozma Péter pénzügyi főtanácsos, Lipeczky Gyula községi jegyző.

Ritschell-Ruttikay Vilmos földmérő, nérnöki felügyelő.

Díószeghy Győző törvényszéki bíró.

Dr Thury Endre kir. főügyész helyettes.

Dr Winkler Lajos ügyvéd.

Dr Zilahy Gusztáv ügyvéd, városi ügyész.

Ismeretlen helyen tartózkodnak:

Dr Kertész Mór ügyvéd.

Kobsin Lajos.

Laczkó Kálmán.

FELHÍVÁS AZ ISKOLATÁRSAKHOZ

A találkozó rendezősége felhívást bocsátott ki, melyet az alábbiakban közlünk a találkozó sorrendjével együtt.

Kedves Iskolatársaink!

A jószágos Isten megengedte, hogy kegyelméből érettségi vizsgálatunk ötvenedik évfordulóját Nagyváradon ünnepelhetjük. Nagy kegyelem azért is, mert e jubileumot a román uralom alól nemrég felszabadult Szent-

László városában Nagyváradon tartjuk, abban a kedves emlékü premontrei gimnáziumban s annak gyönyörű templomában adhatunk hátát a jószágos Istennek, amelyben gyermekéveinket töltöttük, s amely intézet két évtizeden át a román elnyomás miatt kénytelen volt kapuit zárva tartani a magyar ifjúság előtt, sőt amelynek évszázados tulajdonjoga és birtoka is a román jog és igazság szégyensére a telekkönyvi intézmény lábbal tiprásával veszedelemben forgott.

Szeretettel várunk benneteket folyó évi június 10-én tartandó érettségi találkozónkra, amelynek vázlatos sorozatát a következőkben adjuk:

A június 10-én tartandó ötvenéves érettségi Te Deum sorrendje a már közlöttel szemben némi módosítást szenved.

1. Előző napon, június 9-én este 8 órakor találkozás a nagyváradi Katolikus Körben (Szilágyi Dezső u. 5.) Értkezés étlap szerint.

2. Június 10-én délelőtt 9 órakor Te Deum a premontreiek templomában, tartja Nyári Ignác furta esperes-plébános. Szentmise alatt áldozhatunk.

3. Ezt követően tisztelgés a Premontrei Atyák Priorjánál és a Premontrei Gimnázium igazgatójánál, akiket dr Cziffra Kálmán Bihar megye főispánja, illetve dr Gyöngyössi István, a nagyváradi királyi Tábla főügyésze az iskolatársak nevében üdvözölnék.

4. Fényképfelvétel a Rendház udvarán.

5. Istenben boldogult tanáraink sírját a váradolási temetőben felkeressük s koszorú megváltás címen 100 pengőt adunk megfelelő ólra a főgimnázium igazgatójának.

6. Közös ebéd a Katolikus Körben déli 1 órakor.

Szeretettel kérünk benneteket, hogy érkezétekről Imrik Gusztáv iskolatársunkat Nagyváradon, Pázmány Péter u. 4. értesíteni sziveskedjétek. Nagyváradon, 1941. május 13. Szeretetteljes üdvözléssel:

Dr Cziffra Kálmán, s. k.
Dr Gyöngyössi István, s. k.
Dr Imrik Gusztáv, s. k.

TÓLTSE

minden szabadidejét az ózondús, pormentes és lenyőillatos

Püspök Gyógyfürdő

rádiomos

hullám-fürdőjében,

ahol népszerű 70 filléres jegyárral egész nap szórakozhat.

Allandó hullámverés

Szellemileg kimerülteknek elsőrangú!

Kréta német és olasz kézen

A Szuezi-csatorna bekerült a német légielő hatókörébe. — Egyre jobban kiéleződik az angol-francia viszony

Berlinből jelentik (NTI): A véd-
erő főparancsnoksága közli: A kré-
ta harc a befejezéshez közeledik. Az
ellenség ellenállása mindenütt össze-
roppant. A sziget nyugati részében
kemény harcok után szétszórtuk az
ellenséget. Sikeresült összeköttetést te-
remteni a Retimónál leszállt ejtő-
ernyősökkel, akik 8 napon át megáll-
ták helyüket a tóleróval szemben.
Ejtőernyősök megtörték az ellenség
ellenállását és elfoglalták Heraklion
(Candia) városát és repülőterét. Az it-
teni csapatok vezénylő tábornoka fel-
kínálta a fegyverletételt. A légihad-
erő a visszavonuló csapatok szaka-
datlan támadásával támogatja a har-
cokat. Az olasz erők támogatják had-
műveleteinket. Különösen az olasz
torpedónaszádok tűntek ki. 28-an
olasz csapatok szálltak partra. A szét-
szórt csapatok a déli partok felé me-
nekülnek, hogy hajóra szálljanak.
Sok foglyot és nagy zsákmányt ejtet-
tünk. A német és olasz foglyokat ki-

szabadítottuk. Német és olasz repü-
lők elsüllyesztettek két torpedórombo-
lót. Kréta körül elpusztítottunk két
kereskedelmi hajót 1800 tonnával.
Északafrikában Tobruknál tüzérségi
és járőrtevékenység folyik. Az Ang-
lia körüli vizeken megrogtatunk egy
teherhajót. Az elmúlt éjjel légi-
erőnk bombázta a déli kikötőket. Az
ellenség nem repült be a Birodalom
területe fölé.

A Krétán megsebesült német kato-
nákat az angolok olyan állati mó-
don csonkították meg, amilyenre csak
a lengyel háborúban volt példa. A
német véderő mindig azon van, hogy
megőrizze a küzdelem becületességét.
Eppen ezért szigorú büntetéssel
fogják sújtani az ezekért felelős ka-
tonákat és polgári lakosokat. A leg-
főbb bűnös ebben Churchillnek az
az éppén olyan esztelen, mint hazug
állításai, mellyel elhitette, hogy a né-
met katonák az ellenség egyenruhá-
jában szálltak le.

London „igen kedvezőtlennek” tartja a kréti helyzetet

Berlinből jelentik (NTI): A hadi-
jelentéshez kiegészítésként közlik, hogy
Kréta német és olasz kézre került és
ezzel a szuezi-csatorna, az angol vi-
lágbirodalom Achilles-sarka bekerült
a német légielő állat veszélyeztetett
körzetbe.

Berlinből jelentik (NTI): A Suda-
dóbtól délkeletre lefolyt harcokban
ejtett angol foglyok reményvesztett
emberek benyomását keltik. Nem
titkolják felháborodásukat Freyberg
főparancsnok megfutmodása miatt.
Bernből jelentik (Bud. Tud.): A
Basler Nachrichten londoni külön-
tudósítója a kréti helyzettel foglal-
kozva, közli, hogy Londonban a kré-
ti helyzetet igen kedvezőtlennek
tartják.

Madridból jelentik (NTI): A Mad-
rid című lap emlékeztet Churchill-
nek május 22-én az angol parlament-
ben tett kijelentésére, amely szerint
a Krétaért folyó harc egyik legfonto-

sabb csatája a háborúnak és döntő
lesz a Földközi-tenger tekintetében.
Churchill valószínűleg azt kívánja,
bár sohase ejtette volna ki ezeket a
szavakat.

Irak segítségkiáltása az arab népekhez

Damaszkuszról jelentik (NTI): A
bagdadi rádió a szomszéd népekhez
intézett felhívásában azt mondta,
hogy az Anglia elleni háború a sza-
badságért és a függetlenségért fo-
lyik. Minden muzulmánnak részt kell
venni ebben a harcban. Irak, bár
helyzete válságos, mind nemzeti,
mind vallási tekintetben teljesíti a
maga kötelességét. Az ellenségnek
veszítene kell. Eppen ezért minden-
kit segítségre szólít fel. Segítsen min-
denki, ki ahogyan tud, fegyverrel,
vagy szóval.

Damaszkuszról jelentik (NTI): A
33-ik iraki hadijelentés a következő-
ket mondja: Csapatunk visszaverték
az ellenség Bagdad elleni támadását.
Az ellenség jelentős hadianyag hátra-
hagyása után kénytelen volt vissza-
vonulni. Az ellenség a koradélutáni
órákban ismét ellentámadásba ment
át, azonban visszavonulásra kényszer-
ítettük. A déli arvonalon a helyzet
változatlan. Előőrs-csatározások fo-
lynak. Iraki gépek felderítő repülé-
seket végeztek. Rendőri és sivatagi ca-
pataink Rutbah mellett elfogtak egy
ellenséges szállítócsapatot és szétszór-
ták egy ellenséges repülőköteleket.

Damaszkuszról jelentik (NTI):
Meg nem erősített hírek szerint a
brit csapatok megszállták Can Nou-
thot, amely mintegy harminc kilo-
méterre van Bagdadtól. Cadaimian
környékén az iraki csapatok nehéz
védekező harcban állanak az angol
erőkkel.

Hazai kikötőbe érkeztek a Vörös-tengeren működő olasz tengeralattjárók

Berlinből jelentik (NTI): Emléke-
zetes, hogy az egyiptomi kormány
nem járult hozzá, hogy az oda mene-

AZ ÜDÍTŐ, KLASSZIKUS EAU DE COLOGNE A 4711. TOSCA PARFUM POMPÁS ELRAGADÓ ILLATÁVAL.

kült görög miniszterek a görög kor-
mány tagjaként ténykedjenek. Ber-
lini politikai körökben hangoztatják,
hogy az egyiptomi kormány magatartása
teljesen kifogástalan.

Rómából jelentik (Stefani): A Vö-
rös-tengeren szolgálatot teljesítő olasz
tengeralattjárók, miután áttörtek az
angol zárlatot, 80 nap alatt 14.000
mérőföldnyi utat tettek meg, részben
ellenség által ellenőrzött területen,
valamennyien visszatértek egy hazai
kikötőbe. A Duce mind a tiszteknek,
mind a legénységnek legnagyobb el-
ismerését fejezte ki.

Londonból jelentik (Reuter): A Bis-
marck elsüllyesztésében résztvevő tisz-
tek és legénység kijelentése szerint
a Bismarck-ot nyolc torpedó találta
el. A hajón a lobogó az utolsó pill-
anatig lengett.

Madridból jelentik (NTI): A Bis-
marck hajótöröttjeinek megmentésé-
re a Canarias spanyol cirkáló két
romboló kíséretében kifutott kikötő-
jéből. A két romboló a vihar miatt
visszatérni kényszerült. A cirkáló két
halott német tengerész holttestét húz-
ta ki a tengerből. Temetésüket a hajó
fedélzeteről végezték.

Angol-francia vita Fax bombázása körül

Vichyből jelentik (NTI): A fran-
cia kormány a Fax bombázásával
kapcsolatban két nyilatkozatot tett
közé. Az első szerint az angol ható-
ságok megkísérelték, hogy hivatkoz-
zanak olasz hadihajók jelenlétére. Ez
az érv semmiféle jogászai értéket nem
képvisek. Ugyanis a hágai egyezmény
szerint háromszor 24 óráig tartó-
kodhatnak tuniszi vizeken idegen
hadihajók. Az angol rádió által tett
közlemény új színben tüntette fel a
Fax esetét, amennyiben azt állította,
hogy a brit légielő egy olasz teher-
hajót támadott meg, amely a Fax
partján felrobbant. A Reuter iroda
ezzel kapcsolatban jelentette, hogy az
angol légielő telitalálatot ért el a ha-
jón. A francia kormány ezzel kap-
csolatban a következőket állapítja
meg:

— A hosszában megrakott gőzösön
keletkezett robbanás cáfolatlanul bi-
zonyítja annak a jelentésnek a he-
lyességét, amelyet francia részről ki-
adtak. A brit kormány semmivel

sem tudja igazolni ezt a merény-
letet.

Newyorkból jelentik (NTI): Az
Associated Press jelentése szerint
egy brit cirkáló a 8379 tonnás Win-
nipeg nevű francia gőzöst elfogta és
Trinidadba kísérte.

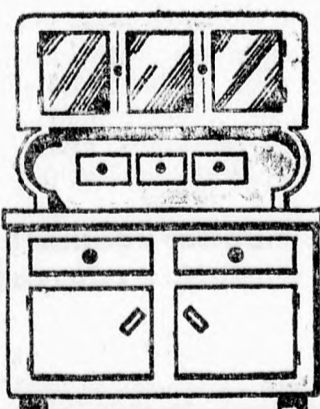
Nézzé meg!

**Nőikabát és ruha
ujdonságaimat
Hevesi Nándor
Hlatky Endre utca 8.**

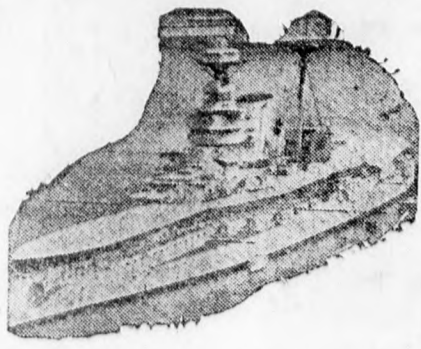
VIM

MINDENT TISZTÍT

karcolás nélkül,
tehát festett
és lakkozott

Konyhabubort is

Fodor Viola cipelje:

A Hoodról beszél egy nagyvárad-i magyar fiatalember

aki comán tengerészként járt az angol csatahajón, La Valetta kikötőjében

Nagyvárad, május hó.

Hood... La Valetta...

Az a rokonszenves, szőke fiatalember, aki most élményeit meséli, s akinek határozott kívánsága, hogy a nevét ne írjuk meg, mert nem akar az önréklám és szenzációhajhászás látszatába esni, — olyan magától értetődő természetességgel mondja ki ezeket a neveket és még több más nevet, amelyek ma már mind egy-egy darab történelmet jelentenek, mintha csak annyit mondana: Várad-Velence, Fugyvársárhely...

Magyar lán a román hadihajón

— 1937-ben vanultam be katonának — kezdi elbeszélését — s a haditengerészethez osztottak be, mégpedig a *Regina Maria* nevű hadihajóra. Mindössze ketten voltunk magyarok a hajón: egy szatmári fiú és én. Eleinte bizony éreztték velünk, hogy nem közéjük tartozunk, de később, különösen, amikor már kint hajóztunk idegen tengereken, messze a román vizektől, elsimultak az érzéseik. A nagy távolság, idegenség s a tenger eltüntette a nemzeti különbségeket...

— Mikor hagyták el első ízben a román vizeket? — kérdezzük, — és hová vezettél utjuk?

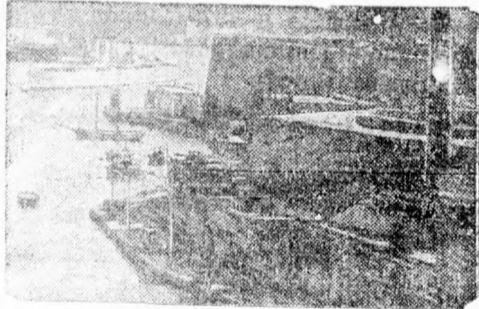
— Nem sokkal bevonulásom után, április 23-án futottunk ki először *Konstantzából*. Utunk célja Anglia volt, az angol király koronázása alkalmából rendezett nagyszabású flotta-szemlén való részvétel. Mi képviseltük a díszszemlén Románia haditengerészetét.

Lapozgat naplójában, melybe pontosan bejegyezte tengeri útjainak minden fontosabb dátumát. Majd így folytatja:

Első állomás: La Valetta

— Angliai utunk első állomása Málta szigetének kikötője, *La Valetta* volt. Alomszerűen szép volt utunk a *Bosporuson* és *Dardánellákon* át, a görög szigetek között.

Itt mindjárt előveszi fényképalbum-

mat is és érdekes felvételeket mutat a boszporuszi útról. Mozdolyog:

— Azért hoztam ezeket is magammal, nehogy valaki hárijánoskodásnak higye az egészet. Általában azt szokták mondani, hogy „messziről jött”... s egy kezlegyintéssel már el is intézik...

— Hat napig voltunk *La Valetta* kikötőjében — folytatja elbeszélését — s egy egész napot a város megtekintésére szentelhettünk. Azt hiszem, nem kell külön hangsúlyoz-

nom, milyen egyszerű élményt jelentett ez számomra, aki eddig alig juthattam túl szülővárosom határain.

— Azt elképzeli... No és milyen emberek lakják Máltát?

— Málta bennszülött lakói arab fajúak; az anyanyelvük is arab. S ami a legjobban szembeötlő, az ennek a népnek erősen vallásos, öntu-

datos katólikussága. Nem nagy az egész kikötőváros, de én magam öszszszámoltam ezen az első szemleutamon legalább tizenöt katolikus templomot. S a házak falain mindenütt ott láttam a budapesti eucharisztikus kongresszus falragaszait...

Ismét lapozgat főljegyzéseiben, hogy ne tévedjen a dátumban, majd így folytatja:

Látogatás a Normandie fedélzetén

— Május elsején hagytuk el meglehetősen viharos időben *La Valetta*-t. Ugyanaznap futott be a kikötőbe egy japán cirkáló, amely szintén az angol király koronázási ünnepségére igyekezett. Ezt azonban mi megelőztük az indulásban... Ebben az időben dúlt Spanyolországban a polgárháború s így mi mindenütt csak szorosan az afrikai partok mentén haladhattunk, mert állandóan cirkáltak a spanyol ellenőrző hajók. Május negyedikén érkezünk Gibraltárba, ahol azonban nem kötöttünk ki, hanem folytattuk utunkat *Lisszabombá*. Május 5-én érkezünk a portugál fővárosba, ahol ismét öt napot töltöttünk. Bejártuk a várost és kölcsönös udvariassági látogatást tettünk a portugál flotta bent horgonyzó egységein és viszont. 8-án hagytuk el *Lisszabont* és elindultunk — újabb pompás élménnyel gazdagabban — *Le Havre* felé...

Mennyi ismerős név! S ezek mind úgy peregnék a nyelvén, olyan magától értetődően, mintha csak földrajz órán lenne, s jól betanult leckéjét

mondaná fel. Pedig mennyivel több jelent ez annál!

— ...A biscayai öbölben — folytatja elbeszélését — nagy vihar kapottunk. Mi azonban ezt már föl sem vettük. Mi ez ahhoz képest, amilyen viharok a Fekete-tengeren dúlnak! Május 11-én reggel 8 órakor érkezünk *Le Havre*-ba s nyomban hozzáláttunk a hajó kikaparításához, kiépítéséhez. Mert immár erősen közeledtünk utunk célja felé. Csak a *La Manche* csatornában kellett még átkelnünk... *Le Havre*-ban különben alkalmam volt a *Normandie*, francia óriás hajót is megtekinteni. Mások csak jeggyel léphettek a hajóra, minket tengerészeket azonban csoportosan fölvittek és végig gyönyörködhattunk ennek az úszó városnak egész káprázatos, fényűzős berendezését.

Normandie! A francia nép büszkesége! Hol van az is ma már! Politikai zár alatt vesztegel valahol, valamelyik amerikai kikötőben. Hiába, nagyot fordult azóta a történelmi kerek!

Első találkozás a Hood-dal

— ... 16-án éjjel 2 órakor indultunk *Le Havre*ből, pontosan kiszámítva, hogy reggel 8 órakor érkezünk meg *Portsmouthba*. Itt akkorra már felsorakoztak az angol flotta egységei és a már megérkezett külföldi hadihajók: japánok, törökök, németek, portugálok, stb. Az angol hajóhad 150 felsorakozott egysége között ott volt a *Hood* is, amelyet a minap süllyesztett el a német *Bismarck*. Ez volt az első találkozásom *Hood*-dal.

Mutatja erről naplófőljegyzéseit is. A naplóban a hajó neve mellett ott áll ez a megjegyzés is: „körülbelül 40 ezer tonnás”.

— Ott volt azonkívül a *Royal Oak* is, — folytatja, — amit azóta szintén elsüllyesztettek a németek. A négy felsorakozott repülőgépanyahajó: a *Glorious*, *Furious*, *Hermes* és *Courageous* közül ez utóbbi — ha jól emlékszem, — azóta szintén áldozata lett a németek támadásának, még a háború kezdetén. A német flottát az *Admiral Graaf Spee* zseb-cirkáló képviselte, amely az amerikai vizeken vívott dicsőséges csatája után tudvalevően „öngyilkos” lett. A francia hajóhad képviselésében a *Dunkerque* jelent meg az angol király koroná-

zasi parádéján. Az a *Dunkerque*, melyet alig három évvel később, az ismeretes dakari és oran angol ortámadás során, a szövetséges angol hajóhad pusztított el...

Szédületes még hallgatni is ezeket a neveket most. Olyan messzinek tűnik mindez, mintha nem is három év, de legalább is néhány emberöltő telt volna el azóta. Mennyi, akkor még el sem képzelhető változást hozott ez a pár esztendő!

Mozielőadáson a Hood fedélzetén

— Három napig horgonyoztunk *Portsmouthban* — hangzik tovább a beszámoló — s 19-én futottunk ki a kikötőből, mert a flotta-szemle 20-án ment végbe a *Portsmouth* és *Southampton* közötti tengerészrezen. Itt vult el az angol király hajója, a *Victoria and Albert* a felsorakozott angol és külföldi hadihajók előtt.

Elbeszélésének ennél a részénél megmutatja a *The Star* című angol lap 1937 május 19-i számát, amely a nagyszabású flotta-parádéval foglalkozik és megemlíti a főtbi között a román hajóhad részvételét is az ünnepségen. Azután ismét folytatja

felbeszakított elbeszélését:

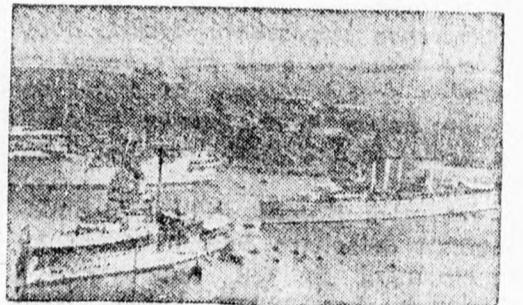
— A pompás flotta-szemle után másnap reggel már el is hagytuk *Portsmouthot* s folytattuk utunkat *Southampton* felé. 22-én pedig visszafelé indultunk. Hazatérőben ismét öt napot töltöttünk *Lisszabomban*, egy napot *Gibraltárban* és *Algírban* is állomásoztunk öt napig. Háromnapos máltai időzés után pedig visszatértünk *Konstantzába*, ahová június 15-én érkezünk meg.

— Mikor volt második találkozás a *Hood*-dal? — kérdezzük érdeklődéssel.

— 1938-ban ismét Máltába hajóztunk és három hónapot töltöttünk ott a *Regina Maria*-nak, a mi hajónknak és a *Regele Ferdinand*-nak alapos kijavítása céljából. Akkor állomásozott *La Valetta* kikötőjében a *Hood* is, amelyen kisebb színpírtési munkálatokat végeztek. A tengerészetnél az a szokás, hogy ha egy kikötőbe idegen hajó érkezik, vele szemben az ott horgonyzó hazai hajók fölváltva a „gazda” szerepet töltik be. *La Valetta*-i tartózkodásunk első hetében a *Hood* volt a gazda s vendégként gyakran megfordultunk a fedélzetén. Vetítőgépe is volt a hajónak, s gazdánk, a *Hood* tengerészeti mozielőadásokat is rendeztek a tisztjeinkre.

— Mit szól a *Hood* pusztulásához?

— Ahogy így visszagondolok arra a hatalmas hajóra és fölszerelésére,

től sem foghatom, hogyan tudott olyan pillanatok alatt megsemmisülni. Nem beszélve a páncélzatáról, amelyet áthatolhatatlannak hittünk, olyan fölszerelés volt, hogy nemcsak minket, a szerény és gyöngye román flotta tengerészeit, hanem másokat is bámolatba ejtett. Volt legalább 18 darab 320-as ágyúja és megszámlálhatatlan léghárító ágyúja; mindket oldalán 10—10 darab 120-as ágyúja, s a vízvonal fölött, szintén mindkét oldalán 8—8 torpedóküldő csőve. Hossza körülbelül 220—240 méter, szélessége 30—40 méter lehetett. Ott horgonyozott közvetlenül a mi hajónk mellett, s esténként, amikor titokban meg-megfurdítottuk az öbölben, elúsztuk egészen az oldaláig, meg vissza.

Ismét előveszi fénykép-albumát. Fotográfát mutat, mely mozgásban lévő csónakot ábrázol. A csónakban ök ülnek, a *Regina Maria* tengerészei, amint a part felé eveznek. Kimenőjük volt éppen a városba. Háttérben a *Hood* hatalmas teste sötétlik.

Azután csoportképeket mutat Valamennyi máltai fölvétel. A tengerészfiúk között mindenütt ott mozolyog krónikásunk matrőzsapkás arca. Mögöttük dúslevelű palmafák.

Labdarugómérkőzés a máltai válogottal

Elmondja még, hogy háromhónapos máltai tartózkodásuk alatt labdarugó mérkőzést is játszottak Málta csapatával. Erről is van dokumentuma. A *Times of Malta* 1938 június 19-i számát mutatja, mely sportrovatában beszámoló erről az eseményről s a román tengerész-labdarugó

Szóda víz
olcsón bármikor
higiénikusan otthon
készíthető.
Palackok és szénsav-
patronok kaphatók és
cserélhetők

TÖRÖK
vas-, festék- és háztartási cikkek
kereskedésében.
Rákóczi-ut 2. — Bazár épület.

Az új magyar nemzetnevelés célkitűzései

csapat felállításában a nagyváradi fiatalember neve is szerepel.
Megkérdezzük még, hogy milyen- nek találta Málta lakóainak érzel- meit az angolok iránt. A válasz csöp- pet sem meglepő:
— Tele voltak szegények panasz- szal. Minden eszközzel elnyomták őket angol uraik és éberem örködtek, nehogy az idegeneknek elmondhas- sák, ami a szívüket nyomja. Egyiz- ben például, amikor egy máltai bennszülött kalauzolása mellett a templomok megtekintésére indul- tunk, az utcán nyomban mellettünk termelt az angol Secret Service em- bere, félrehívta a máltait és — mint később megtudtuk, — szigorúan rá- parancsolt, nehogy olaszul merjen beszélni velünk. A máltait persze a legjobb akarattal sem alkalmazkod- hatott ehhez a tilalomhoz, mert mi angolul egy szót sem értettünk, míg az olasz nyelvet elég jól elsajátítot- tuk román nyelvtudásunk alapján.

Befejezésül elmondja még a nagy- váradi fiatalember, aki egyébként fodrász, hogy három hónapos máltai időzésük után visszaérkezve, röviden le is szerelt a hazatért Váradra, ahol folytatja polgári mesterségét. A messzi tengereken eltöltött évek om- léke azonban kitörölhetetlenül a lel- kébe vésődött és megszépíti, megszí- nesíti szürke hétköznapjait.
A Hood, a Dunkerque, az Admiral Graf Spee s a Courageous pedig, annyi más hajóval együtt, a tenger mélyén pihen s La Valetta, Portsmouth és Southampton lángokban áll.
Vajjon mikor alszik ki a nagy tűz és mikor találkoznak újra a nepek hajói egy csöndes, békés, napfényes kikötőben? ...

**Komolyra fordult
II. Vilmos császár állapota**
Amszterdamból jelentik: (NTI) II. Vilmos volt német császár egészségi állapotát komolyan tartják. A volt trónörökös az éjszaka folyamán Doornba érkezik.

Pünkösöd hetében felejthetetlen él- ményben volt része a visszacsatolt keleti részek tanárainak. Kolozsvárt gyűltünk össze, hogy a magyar ne- velésügy legbuzgóbb apostolaitól kap- juk meg az irányítást a magyar jó- vó felépítéséhez. Magyar testvéri sze- retettől izzó, bölcseségtől párosult lelkektől kaptunk útmutatást, hogy a csonkaország értékeit a termékeny erdélyi talajban oltva, vállalva, egy- ségesen dolgozhassunk az ifjúság lel- kének alakításán, a nemzet nevelés- sén. Itt fejtették ki előtűnk sorban az új magyar nevelés irányelveit.

A magyar nevelés célja: keresz- tény nemzeti jellemet formálni. Uj- szerű ez a cél, szemben a liberális- mus korszakának nevelési célkitű- zéseivel. A magyar nevelés célja nem csupán az, hogy a felnőt nemzedék kultúrát adjon át a jövő nemzedék- nek, hanem, hogy jellemes embere- ket neveljen a jövő társadalmának, mert a jellem fordul meg a nem- zet sorsa.

A liberális korszaka a műve- lődés vagy államománnyából úgy vá- logatta ki az értékeket, hogy csúcsán az egyén állott. A nevelés célja pe- dig csupán a kultúra átadása volt a jövő nemzedéknek. Ma a modern pedagógia szempontjából az ismeret- tek világából minket az érdekelt, hogy mi hasznosítható nem is mindig a kultúra, hanem a civilizáció szá- mára.

„Egyetemes kultúra” csak elvont fogalom, mert hiszen egy faj keret- én belül egyes ember lelkében szü- letett meg. Így az ún. magyar okta- tás szempontjából minket az érdekelt elsősorban, ami nemzetünk nagyja- nak lelkében született meg. Ezért a mi oktatásunk: nemzettismerebi okta- tás, vagyis nemzetműveltség. Az igazi magyar ifjú műveltségének fok- mérője nemzeti együttes ismerete kell, hogy legyen.

Az erkölcsi és társadalmi élet bi- rodalmában a liberálismustól bárdá- nyozott — „egyén” — helyére szer- ves társadalom került, a nemzet.
Nevelésünk súlyát a vallásos értékek ápolása és csúcspokra való fejlesztése adja meg, amit az isteni

gondviselésbe veletl hit és remény jellemmez legjobban.

A magyar iskola keresztény nemzeti ifjúságot akar és fog is nevelni.

Ez a célkitűzés is hiányos lenne, ha nem párosulna komolyan és mé- lyen átértett vallásos életszemlélettel. Az értelem, érzelem, akarat a maga kulturájában is egy szerves egységet kíván. Egész és egységes akkor, ha életszemlélettel van összekapcsolva, ha az élet kérdéseire megnyugtató választ tudunk adni. Ez pedig csakis keresztény alapon nyugvó vallásos életszemlélettel lehetséges.

Ilyen célkitűzések vannak ma a magyar nevelésnek. Uj cél, más is- meretanyag keresztény magyar szel- leműl átíratva.

Változást kíván ez lélekben, mun- kában egyaránt. Az ifjúság feladata, hogy ezt a megújodott műveltséget szívja lelkébe és ilyen lélekkel vigye előbbre a nemzet sorsát.

Célkitűzéseinek megfelelően isko- láink szervezete is sokban változott. Iskolatípusaink és fokozataink ke- resztény magyar műveltségünknek szánt egységeit nevelik magyar társadalmunknak. Különböző egységeink képezik majd azt a széles alapot, amelyen magasabb műveltségű ré- tegeink biztos kézzel vezethetik szűz jövő reményében nemzetünk sorsát.
Nagy nemzetnevelői munkánkban részt vesz egész társadalmi szerveze- tünk. Nevelünk a családtól, a csalá- díig, hogy biztos alapokra jektel- hessük hazánk és nemzetünk jövő- jét.

Ilyen gondolatokkal gazdagodva és lélekben erős elhatározásokkal tér- tük ki örökhelyére.

Köszönjük mestereinknek, hogy szívükből szívünkhöz szóltak, buzdítást és lendületet adtak a munkához, amit mi szívesen és keresz- tény magyar öntudattal vállalunk.

Bennünket többen Nagyváradra hi- vott a kötelesség, hogy megújodott lélekkel dolgozzunk tovább. Ahol sok a gyom, ott a kertész jobban észre- veszi a gyom által okozott károkat féltett virágai között. Látja az okot, amiért virágai nem tudnak kert- jének minden részében és irányában pompásan virítani. Ezért fűztük lo- vább ezen a vonalon a magunkba szívott gondolatokat.

Amint láttuk, nevelésünk célja: keresztény nemzeti jellemet formá- lni. Ha a cél ez, akkor kötelességünk minden olyan elemet ellárolítani ma- gyar keresztény társadalmunkból, amely szellemi rothadást és erkölcsi bomlást idéz elő megújodásunk fo- lyamatában. Nemzetnevelési céljain- nak megfelelően szerveztük át isko- latípusainkat. Ez szükséges volt azért is, hogy az életpályák arányát tero- szerően méretezzük. A mi munkánk azonban meddő marad, ha gazdasági életünkben nem dobáljuk ki, ha kell, drasztikusan is, azokat az elemeket, amelyek aránytalanul túlméretezték szerepüket ezen a téren.
Nevelésünkkel a nemzeti munka közösségét hirdetjük és a közösséget

az egyéni felelősséget. Ebben a kol- lektív nemzetépítésben nem vehet- nek részt olyanok, akiknél a közös- ség tudata kifejlődött ugyan, de nem a mi nemzeti törekvéseink szolgálá- tába, hanem saját faji és idegen tö- rekvések szolgálatába van beállítva.
A mi nemzeti közösségünk azt ki- vánja, hogy minden magyar szaba- don részt vehessen a nemzeti munka minden terén. Mi fiatalok és főképen lélekben fiatal magyar tanárok ezt akarjuk és igézzük, hogy nevelői munkánkkal végre is hajtsuk.

Lini István
tanár.

Miniszterek erdélyi körúton Csikszövedára indult a közoktatásügyi miniszter

Budapestről jelentik: (MTI) A vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki erdélyi körútját megszakítva, a (szűrtörök) napot Budapesten töltötte, pénteken ismét visszautazott Erdélybe. A mi- niszter délután érkezett Szászvároshoz, ahol megtekintette a német alumná- ziumot. Innen folytatta útját Csikszö- reda felé.

Marosvásárhelyről jelentik. A föld- művelésügyi miniszter nem hivatalos látogatásra ideérkezett. Innen Palota- ilvára utazott erdőuralmának megte- kintésére, amelyet már hónapok óta nem látogathatott meg.

Kizárták a zsidókat az Erdélyi Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalma- zottak Egyesületéből

Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyrészi Magántisztviselők és Kereskedelmi Al- kalmazottak Egyesülete most tartotta meg tisztújító közgyűlését. Ezenhangu- lag az alábbi tisztikart választották meg: Dunky János (Hitelbank) elnök, Kröbl Lajos (Dermata) alelnök, Szat- máry Gábor (Iriszgyár) pénztárnok, Miklósy László titkár.

Dunky Jenő, az ujonnan választott elnök székfoglalójával az ország összes munkavállalóit érdeklő programot adott.

A nagy lelkesedést keltő programbe- széd után az alapszabálmódosító ja- vaslatokat olvasták fel. E javaslatok egyöntetűen az alapszabály 7. cikke- lyének a helyesbítését kérték oképpen: az egyesület tagja lehet minden ke- resztény magyar állampolgár, aki az 1939. évi IV. törvények hatálya alá nem tartozik. Ez a határozat a jelen- legi tagokra is vonatkozik.

A módosító javaslatokat romboló lel- kesedéssel szavazták meg, azzal az in- dokolással, hogy az idegen uralom alatt eltöltött évtizedek alatt a zsidó- ság állandóan azt hangoztatta, hogy a „zsidó” elnevezés nem vallási, hanem faji megkülönböztetést jelent. Az egye- sületnek pedig nemzeti alapon kell állnia.

1841 1941

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
fennállásának 100-ik esztendejében.
Alapított 1841-ben kelt királyi szabadalomlevéllel.
Aláptőke és tartalékalapok: P. 56.000.000.—
Nagyváradi fiókja:
Bémer-tér
Telefon: 10-31.
14 évi kényszerszünetelés után újból megkezdte működését.
Betéteket előnyösen gyűmölcsöztet
Ingatlanokra előnyös kölcsönöket nyújt
Bankszerű hiteleket folyósít
Foglalkozik a Banküzlet minden ágával.

A NAGYNÉNI BELESZÓL

Irtta: KINIZSI ANDOR

1

Legyünk mindig vidámak!
Könnyű ezt mondani, de nehéz megcsinálni. Főként, ha az ember tele van szomorúsággal. No, ne tessék azt hinni, hogy talán anyagi bajaim vannak. Dehogy! Adómat mintaszereuen honpolgári kötelességgel fizetem, szabóm és cipészem előre köszön, mert kivételesen egy fillérrel sem tartozom nekik, adósságom nincs. Már legalább is úgy emlékszem. Takarékkönyvemben szaporodik vagyonom: a tavalyi két pengőhöz az idén betettem még egyet. Mődos ember vagyok tagadhatatlan.

Más bajom van, kérem.
Miként a többi földi halandók, én is rendelkezem családdal. Szeretett hitvesem ugyan még nincs, aki gondjaimat viselné és gyarapítaná, aki panaszaival éjjel-nappal melegre fűtené be kis fészkiünket. Vannak ellenben rokonaim. Miattuk lettem búskomor.

— Elvetemült, hálátlan fickó! —
förmédhetne rám akárki. — a rokonokat becsülni kell és nem leszólni! Ők alkotják a kedves családi kört, ők hozzák életünkbe a szeretetet, ők vesznek körül bennünket.

Hiszem ez az, hogy körülvesznek! Emiatt búslakodom most is.

Előbb tessék meghallgatni komor történetemet és csak azután nyilatkozni! A helyzet tudniillik nem olyan egyszerű. Mert nem nekem van bajom velük, hanem éppen megfordítva: nekik velem. Ezért nem tudok én már önfeledten vidám és bohó lenni...

2

A baj ott kezdődött, hogy apám feleségül vette az anyámat.

Ez így kissé keményen és gonoszul hangzik, tehát rögtön hozzáteszem, hogy a szüleim házassága ellen nem emelek kifogást. Viszont történeti tény, hogy az ő házasságuk révén kerültem unokaöccsi viszonyba Klementin néniével. Ezt pedig nagyon nehezményezem.

— Klementin a család esze — halottam sokszor gyermekkoromban. — Több sütnivalója van, mint a testvéreinek együttvéve.

— Ügyvéd lett volna belőlem, ha férfinak születek — hajtogatta ő. — Bár született volna annak! — sóhajtottam ugyanakkor én.

Klementin tanti ugyanis virgonc ifjúságomtól kezdve sötét árnyékként

lebegett életem felett. Oh, nem csak én vagyok az egyedüli kiválasztott, akit állandó szerető figyelmével kiűntet, de azt nyugodtan állíthatom, hogy rám specializálta magát. Néhány ura korán elhunyt s nénikémnek attól fogva nem volt más dolga, mint nyugdíját elkölteni és a család ügyesbajos dolgaival foglalkozni. A pénz elköltését kevesebb igyekezettel szorgalmazta, mert hallatlanul takarékos, sajnos, a családi ügyekkel már annál szívesebben foglalkozott. Duplán sajnos. Alaptermészete, hogy ne maradjon vesztég, hanem folyton intézkedik.

Ő Budapesten lakott, mi meg vidéken. Ez jó volt.

Sokszor látogatónak jött hozzánk. Ez már rossz volt.

— Leugrom hozzátok pár napra — írta levelében apró betűkkel, hogy a papír felületét minél gazdaságosabban kihasználja. — Remélem, szívesen láttok nem akarok terhetekre lenni, megházsum én magam akárhol is...

Ilvenkor dermedt csend űlte meg lelkiünket.

Mert Klementin néni jött, látott, de senki sem győzte kivárni, hogy mikor távozik. Rendszerint két napban szabta meg röpké látogatásának idejét, aztán maradt két hétig. Intriha, vagy áskálódás nem segített ellenében, mert nem lehetett vele összeveszni: ő nem tartotta a haragot. Bármilyen szúrós, vagy csípős megjegyzésre bánatosan csak ezt felelte:

— Bántani akartok, én mégis jó maradok hozzátok...
És maradt de vendégségben is.
Fzalatt természetesen beleszólt a háztartás ügymenetébe, apám gazdasági terveibe, anyám nevelési rendszerébe és általában mindenbe, amiről félfüllel hallott. Ha engedelmeskedtünk volna neki, akkor minden másnap átrendezhetjük volna a lakást, odébb költözhetünk volna két utcával és tökéletesen megbolondulhattunk volna. Szüleim azonban ismerték a tanti különleges természetét és legtöbbször csak legyintettek:

— Rá kell hagyni, de nem szabad megcsinálni, amit tanácsol.

Igy is történt.

— Ne engedjétek el a gyereket fürdeni, zivatár jön, megfulladhat — oktatta anyámat tízéves koromban. A zivatár tényleg eljött, de én mégis csak elmentem a tóra.

— Tanulj valami hangszerezen, annak mindig hasznát veheted — adta a jótanácsot, amikor gimnáziumba

jártam. Azóta botfűlű vagyok, mivel egy pillanatig sem foglalkoztam a muzsikával.

Menj orvosnak, doktor úgy sincs a családjunkban. Legalább hasznodat fogjuk venni — vélte érettségim után, tehát én — jogi pályára léptem.

— Na, mindegy — egyezett ekkor bele, — fontos az, hogy ernvedetlenül tanulj. Életed végén így munkás műltra tekinthetsz majd vissza.

Akkoriban életem elején voltam és semmi szándékom sem volt elhálózni ifjúságom virágában. Budapestre kerültem fel, egyetemi internátusba, amelyben eltöltött öt évemre ma enyhe mélebúval gondolok vissza. Hangszer helyett ott tanultam meg kártyázni, ami az életemet vidámmá tette, de nem Klementin néniét, aki kötelességének érezte, hogy pesti pályafutásomra fokozottabban felügyeljen.

Állandóan a sarkamban volt.

— Kollokváltál? Hogy sikerült? Mikor lesz az alapvizsga? Mutasd meg a leckekönyvedet — érdeklődött hétről-hétre és látleveleiről pontosan beszámolt apámnak.

— Legyen olyan aranyos — mondtam egyszer —, és hagyjon békében. Elvégre húszéves elmúltam, önálló vagyok és úgy cselekszem, ahogy akarok.

— Amíg élek, nem! — mosolygott a tanti és esernyőjével nagyott kopantott. Azután hazarobogott, gyalog, hogy megtakarítsa a villamospénzt és bő levélben közölte atyámmal:

— „Fiád a züllés országújtára hággott, vajh, ki fogja megmenteni botor és szánandó lelket?...”

Apám bizonyos tekintetben hallgatott nénikémre, így a pénzküldést beszüntette. Egyébként azonban tudta, hogy Klementin néha tulságos sőtén bírálja a dolgot. Durbbézo-lásaimat tehát nem hitte el. Pedig volt bennük valami, ha nem is éppen tantikám megítélése szerint...

3

A botrány a harmadik év végén tört ki, amikor feledékenységből nem iratkoztam be a következő egyetemi félévre. A tandíjat még nagyobb feledékenységgel nem küldtem vissza atyámnak, hanem elköltöttem. Ha Klementin néni nincs, ez soha sem derült volna ki és most igazán nem tudnám, hogy miről írtam volna vidám elbeszélést.

A nagynéni gyanút fogott. Ehhez különös érkeke volt.

Millénium-korabeli fekete csipke ruhájában, egy őszi délelőtt bement a dékáni hivatalba, hogy hivatalos irataim és tanulásom eredménye után érdeklődjék. Kedvesen előadta kívánságát, de visszautasítással találkozott.

— Sajnáljuk, nagyságos asszonyom — felelte a tisztviselő —, az egyetemi anyakönyvekbe azonban senki-nek sem szabad betekinteni.

Klementin néni meghökkent. Neki még senki sem merie azt mondani, hogy — nem. Hosszas kapacitálásba fogott, eredmény nélkül.

— Hja, vagy úúüü! Nem szabad? Nem lehet?! Persze, maguk összeját-

Titkos

vágya mindenkinek, hogy egyszer vagyhoz jusson. Ez a vágya könnyen teljesülhet.

vegyen Államsorsjegyet,

ennek segítségével könnyen juthat nagyobb pénzösszeghez. — Ár: egész 3 P, fél 1,50 P, főnyeremény

40.000

a. p.
24.000 nyeremény 348.000 pengő értékben

Huzás június 5.

A sorsjegy kapható sorsjegyőárusítóknál, valamint az összes dohány-tózsdeknél.

szanak azzal a haszontalan unokaöccsimmel! No, nem baj, akad még fellebbviteli fórum!

Azzal már csörtetett is a dékához.

A jogi kar vezetőjéhez bejutni mindig művészet volt. Ma sem értem, hogyan csinálta a tanti, de a dékán percek alatt fogadta. Az altszettek el-söpörte újtábol, zárok és ajtók patantak fel szavai előtt és ott állt a dékán asztala mellett. Újtól előadta súlyos kívánságát, megbélyegezte a tisztviselő konokságát, aki nem engedte meg, hogy unokaöccse dolgainak utánanézhessen. A dékán isi volt ifjú jogász egyszer, tehát példásan ugyanazt felelte, amit a hivatal!

— A szabályok értelmében nem lehet!

— Már pedig én innen egy tapodtat sem mozdulok — sziszegte nyomatékkl Klementin néni —, amíg meg nem mutatják a könyveket. Valami rettenetes baj eltussolását látom a sok visszautasítás mögött!

— Az egyetem szabályzata szabály — szolt ünnepélyesen a dékán. — Vele szemben én sem tehetek semmit, nagyságos asszonyom.

A nagynéni epesen köhintett egyet: — Úgy veszem észre, hogy méltóságod egy követ fúj az öcsémmel. De most tévedni tetszik. Én majd kideritem, hogy mi van emögött!

Szolt, lila esernyőjét keresztbe fektette az asztalon és leült.

A dékán végeredményben fért volt, hát mit tehetett a harcias nagynéni ellen? Megadta magát. Behozatta anyakönyvi lapjaimat, amelyekből tüstént kiderült, hogy bizony, nem iratkoztam be az egyetemre.

— Nos, tessék látni! — mondta haragosan Klementin. — Mégis az én gyanúm bizonyosodott be. És ezt önök el akarták rejteni! Hallatlan!

A dékán nyögött, de örült, hogy a tanti végre eltávozott.

A többit el lehet képzelni. Nagynéni egyenesen hozzám kocogott, rajtütésszerűen rám támadt, felelősségre vont, majd drámaj hangon közölte velem, hogy a család szegyene vagyok, aki bitólán fogja befejezni disztelen életét.

— Én a javadat akartam, fiam, — rebegte siri hangon —, de te menthetetlen vagy. Éppen ezért le is veszem rólad a kezemet.

Sajnos, nem vette le. Még aznap hosszabb írásbeli közleményben tudatta atyámmal sötét cselekedetemet, amelynek olvastára a jó öreg azonnal

A Félix gyógyfürdő

igazgatósága közli, hogy június hó 1-től kezdve a következő fürdő-vonatok közlekednek a **Félixfürdőbe**:

Nagyváradról indul: 6.20, 8.10, 11.30, 13.40, 17.00, 19.11 órákor
Váradvelencéről ind. 6.08, 8.18, 11.42, 13.48, 17.08, 19.18 "

Félixfürdőből
visszafelé indul: 7.03, 10.33, 13.03, 14.43, 18.25 20.19 "

Ezen 6 vonatpáron kívül is, amennyiben a fürdőbe utazó közönséget a délutáni menetrendszerű járatok nem tudnák kiszállítani, úgy a MAV 30-40 perc múlva — az első vonat után — külön menetet indít hogy az esetleg visszamaradt közönség ki- és visszautazása biztosítottassék!

felutazott Budapestre és... Különben hagyjuk. Miért kotorjak fel meszi és nagyon fájdalmas emlékeket?

4

Mindaz onnan jutott szembe, hogy a héten náthás voltam.

Agyban feküdtem, amikor egyik kevésbé szép délelőtt Klementin néni látogatott meg kies legénylakomban. Azóta ugyanis, hogy író lettem, újból gondosan ügyel rám, nehogy elzüllyek.

—Nem, nem vetem le a kabátomat, kesztyűmet, hiszen csak pár pillanatra jöttem. Nem is csókollak

meg, mert elkapom tőled a kölköt. Már megyek is — kecsgetetett és maradt kerekén három óra hosszat.

— Örülök, hogy felkeresett — kedveskedtem és magamban elhatároztam, hogy megfojtom a szerkesztőségi titkárt, aki lakáscímemet botorul közölte nagynénimmel.

— Vigyázz, hogy tüdő- vagy mellhártyagyulladás ne kapj — mondta kedélyesen a tanti és helyezkedett egyik karosszékben. A rendelkezésre álló rengeteg idő alatt. — mivelhogy az ügyből mégsem szokhattem meg előre —, bölcs tanácsainak pergőtüzét árasztotta rám, nagy tudósok és jeles feltalálók életéből vet

nemes példákkal megtűzdelve.

Mondom: három óra hosszat volt nálam, csak azután ment el. Elsején én is megyek ebből a lakásból, utcából és kerületből, az új címet azonban nem árulom el neki. Felettem ne gyámkodják többé, elég volt! Ha már kora ifjúságomat megkeserítette, legalább a hátralevő ötven-hatvan esztendőm töltsem el aránylagos békében.

Éppen ideje volna.

Mert Klementin tanti mellett még három nagynénim és két nagybátyám él Budapesten, akik olykor szüntelen bele-beleszólnak üzött, szomorú férji életembe...

Ha Anglia sorsa jól megy — beavatkozunk, ha rosszul — akkor gondolkozunk

— Így gondolkozik az újvilág Európa sorsáról

Most jelent meg Makkai Jánosna, a kitünő közírónak „Amerika válsága” című könyve, amely méltán keltett feltűnést. Az író a tények tiszta fölvetésével, a logika vaskövetkezettségével szűri le megállapításait. A mellébeszélések és a demagógia korszakában biztos tájékoztatást jelent ez a kis tanulmány. Egyik legérdekesebb fejezete az alábbi, amely világos fényt vet Roosevelt politikájának irányára és az Egyesült Államok be nem vallott világuralma törekvéseire. (Szerk.)

Mindenki érzi, hogy a mostani világháború végső kimenetele legfőképpen attól függ, hogy lesz-e ideje Angliának kivánnia Amerika fölkészülését vagy sem.

Súlyos, nagy kérdés ez s ma legkevésbé maga az itteni közvélemény lát benne tisztán, maga az amerikai polgár tud legkevésbé kilgazodni saját jövőjének bizonytalanságai között. A közvélemény ma még csupán annyit érez, hogy a világ kezd egyre veszedelmesebb politikai játékokra lenni s ezért fegyverkezni kell. Európa felől viharfelhők közelednek s a helyzet könnyen felborulhat a Csendes-óceánban; egyetlen dologban lehet csak bízni: a kardban, a modern tengeri, légi és szárazföldi haderőben. Ezért költik számlálatlanul a milliárdokat s ezért dúl a legerőteljesebb fegyverkezési propaganda a hatalmas országban.

Ez a propaganda ma egészen más, mint az első világháború évei alatt; ez az első tanulság, amit itt szereznünk lehet. 1914—16 izgalmas éveiben külső erők játszottak az amerikai társadalom idegein. — ma a külföldi propaganda ereje sokkal kisebb. Könyvek jelennek meg sorjában, melyek a világháborús angol propagandáról szólnak s ezek ugyancsak meztelenre vetkőztetik az egykori szölamokat és igazságokat. Amerika egyre inkább érzi, hogy sokáig idegen erők játékszere volt s ettől az érzéstől szabaddulni akar. A nívósabb folyóiratok öntik a cikkeket az első világháború tanulságairól s ma az amerikai sajtó is sokkal objektívebb, mint 1914—17-ben (a szenzációhajhász néplapok kivételével). Ezzel szemben van egy óriási hazai propaganda Amerika erőinek összeszedésére, amelyel országúton, moziban, színházban, könyvben, újságban mindenütt találkozni lehet. Olyasmi ez, mint Németországban a Hitler előtti időkben, a weimari rendszer bukásának korában, amikor Hugenbergék a propaganda minden eszközevel öntötték bele a katonai szellemet és a nacionalizmust a német tömegekbe.

Amerika a szenzáció mámorával esik neki a nacionalista ideáloknak mostanában. Minden város állandóan zászlódszben úszik; a mozikban minden előadáson rövid filmek lelkesítik a yankeet a katonáikra, plakátok, feliratok buzdítanak a belső külső ellenállást szemeltartására és majdani legyőzésére; állandóan ezt látni és hallani:

„Védd meg Amerikát!”

„Védd meg a szabadság országát!”

„Jelentkezz az amerikai hadseregbe!”

S a nemzeti felbuzdulás eme hullámain hatalmas arányú kokárda- és borotvapenge-üzletek tajtékjai úsznak. Nemzetiszínű női fejkendők, nemzeti ellenállást szimbolizáló zseb-kés, matróz-pénztárca és pilóta-ruhadarabok születnek az új irányzat szolgálatára s hogy születnek: ez mutatja, hogy az irányzat szilárd. Van benne üzleti fantázia is.

Nem kétséges, hogy az angol diplomáciának ma sokkal szorosabb nexusai vannak a jelenlegi washingtoni kormányhoz, mint az angol életsorsnak az amerikai néptömegek lelkéhez.

A Roosevelt-rendszer sokkal inkább angolbarát, mint az átlagos amerikai nép; ezt az angolok ugyan csak érzik, ezért egész politikájuk egy ma még homályos, de majdán kialakuló angolszász egység, egy hatalmas angol-amerikai Anschluss ígéretésében kulminál. Anglia nem akarja, hogy Amerika korán beavatkozzék a világháborúba, hiszen Amerika készületlen; Angliának kelleme-sebb egyelőre Amerika, mint gazdasági háttér. Amerikai lapban olvasom, hogy az angol kormány elképzelt menetrendje a következő:

1. a semlegeségi törvény módosítása;
2. az ötven torpedóromboló megvásárlása (ez a kettő már sikerült);
3. egyéb hadianyag (hajók, repülőgépek, munició) vásárlása Amerikától, esetleges újabb gyarmati engedményekért;
4. közös élelmiszerblokád Európa ellen;

5. végül Amerika harcbeindítása.

Hogy az angolok meddig jutnak el ezen a skálán, az a jövő és a hadászati események alakulásától függ.

Az amerikai közvélemény meglehetősen tisztán látja, hogy a jövőre egyre válságosabb lesz s ezért angol és amerikai érdekek között idejében kell disztingválni. Es itt jön az első világháború nagy leckéjének iszonyú hatása, huszonhárom esztendő után! Amerika egyik legelőkelőbb folyóirata hét cikkben tesz rendkívül érdekes összehasonlításokat a mai és egykori helyzet között. Huszonhárom év előtt Amerika háborús beavatkozása valóságos „nemesi inszurrekció” volt... Se hadsereg, se haditerv, se hadipar, se katonai, se politikai vezetés... Mulatságos részleteket olvashatunk arról, hogy nyolcvanhat ezer fő számára kétféle lőtakarót rendeltek 1917-ben s húszmillió kézigyránátot, viszont a fronton csak angol kézigyránátokat használtak. Minden terv nélkülül vakon mentek bele a háborúba s türes kézzel jöttek onnan vissza. Eredmény: a halottakon s az óriási költségeken kívül az iszonyú gazdasági válság, mely tíz év múlva feldúlta Amerikát.

1917 első tanulsága az tehát, hogy Amerika ezek után senkit se segít ingyen. Ennek első jele a „cash and carry” elve, második a használt hajók bázisokért való átadása. Ha Anglia segítséget kér, van miből fizetnie — mondja ma az amerikai polgár s hosszasan nézegeti a térképen a Bermuda, Bahama- és egyéb nyugatindiai szigeteket. Amerika egész közvéleménye új gyarmati osztozkodásra készül, amit csak a politikusok nem mernek kimondani. Azt a lehetőséget viszont, hogy az angol birodalom súlypontja Kanadába kerüljön — nagy ellenszenv fogadja Amerika a maga lábán akar járni s a kontinensen nem lát szívesen új, másik hatalmat.

Az út: új amerikai világpolitika és imperializmus útja nyilvánvaló. Ebhez azonban az szükséges, hogy az Egyesült Államok valóban nagy katonai erőre tegyen szert. A technikai és finansiális felkészülés meg előre a maga útján, azonban ez nem elégséges. 1940 végéig négyezer főre emelték a szárazföldi hadsereg létszámát, de az új törvény csak akkor engedélyez bekezdésben sorozást, ha önkéntes jelentkező nem akad elég. 21 és 44 év között kötelező a katonai szolgálat, de főleg csak nőlen emberekre vonatkozik. Amerika nagyvárosaiban százával és ezrével tolonganak azóta az anyakönyvvezetői irodák előtt a fiatal emberek s a humoristák bő alkalmat nyertek az összehasonlításra a katonai élet férfias örömei s a házasság intézménye között. San Franciscóban viharos diáktüntést láttam a sorozás gondolata ellen, ahol nyíltan szónokolták, hogy nem akarnak katonák lenni s a sorozás „méltatlan az amerikai szabadság gondolatahoz”. „Az amerikai társadalom elnöcsesedett” — olvasom egy komoly férfit tollából. „Képtelenek vagyunk testi erőnkifejtésre... elkényeztetett ifjúságunk ma nem alkalmas arra a célra, amire fel akarják használni”. Egy katonai cikkíró azt bizonyítja, hogy az amerikai hadsereg a hadbavonulás után csak egy esztendő múlva lehetne ütőképes s 1917 tanulságai alapján kimondja a nagy szót: „a katonai vezetésben teljesen járatlanok vagyunk, a felső és középső rétegek teljesen hiányoznak... csak szervezni tudunk, de a harcmezőben amatőrök vagyunk”.

Természetes, hogy ilyen körülmények között ma egész Amerika társadalma két táborra oszlik. Egész Amerika kettészakadt, egy háborús és egy békepárti. Ezek a jelzők egyáltalán nem fedik az USA két nagy pártjának, a republikánusoknak és a demokráknak a politikai határmegegyeit. Nem lehet azt mondani, hogy a demokrák mind háborús és a republikánusok mind békepártiak. Az azonban bizonyos, hogy a demokráta vezérek közelebb állanak a háborús beavatkozás gondolatahoz. Wallace, a demokrák alelnökjelöltje találatlanul mondotta a republikánusokra:

— Nem igaz, hogy Willkie és a republikánusok békepártiak és hitleristák, az azonban bizonyos, hogy minden békepárti és minden hitlerista republikánus Amerikában!

A nagy dilemmát az európai események és a vezető rétegek adott lelkiállapota fogja eldönteni.

Ez a politikai vezetőréteg körülbelül így gondolkodik:

„Ha Angliának rosszul megy, nem szabad semmit se kockáztatni, ha Anglia sorsa jobbra fordul, be kell avatkoznunk, hogy megszerezzük a győzelem gyümölcseit!”

Előbb tehát Anglián kell mindennek megfordulnia.

Makkai János

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — Polgári árak!

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 90,
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem
adunk vissza

EMGE TAGOK JÉGBIZTOSÍTÁSA. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület tagjai részére a jégbiztosítási díjakból 5 százalék engedmény kerül levonásra, így az EMGE tagok az évenként 4 százalékkal fokozatosan emelkedő és 32 százalékig terjedő kármentességi engedményen, valamint a tartamengedményen és megyei engedményen kívül még gazdasági egyesületi engedményben is részesülnek. Remélhető, hogy a díjaknak ilyen kedvezményes módon történő megállapítása folytán az EMGE tagjai terményeiket jégkár ellen kivétel nélkül biztosítani fogják, hogy így védekezzenek azon károsodások ellen, amelyeket terményeikben a jégverés okoz. A jégbiztosítás díja változatlan marad akár korábban, akár később kerül a jégbiztosítás bejelentésre. Ha a gazda úgy látja, hogy a biztosításra korábban bejelentett terméshozam több, mint a várható termés, akkor a biztosítást a kötvényfeltételekben megállapított határnapig annak megfelelően leszállíthatja és ez esetben a biztosítási díjat csak a leszállított terméshozam értéke után fizeti.

Az 1857-ben alapított legrégebbi és legnagyobb magyar biztosító magánvállalat az **Első Magyar Általános Biztosító Társaság** 1941. január 1-én átvette az érdekkörébe tartozó **Első Erdélyi Általános Biztosító Részvénytársaság** teljes (tehát kár- és baleset-, valamint élet-) biztosítási állományát. Az „Első Magyar” budapesti (IV., Vigadó-tér 1.) központja és helybeli főigazgatósága illetve képviselőlete készséggel ad felvilágosítást minden biztosítási vonatkozású ügyben.

Lapunk legközelebbi száma, pünkösd után, kedden, a rendes időben jelenik meg.

A római katolikus Egyházközség f. évi június hó 2-án délután 4 órakor tartja az ezévi rendes közgyűlését, melyre az egyházközségi tagokat, ezúton hívja meg az elnökség.

A premonstrétek templomában: Pünkösd első napján reggel 7 és 8 órakor csendes szentmise. 9 órakor ünnepélyes szentmise, amelyen a szentbeszédet Szilágyi Dózsa perjel mondja. Délután fél 11 órakor csendes szentmise. Reggel 7 órától este 8 óráig egész napos szentségimádás. Este fél 7 órától fél 8 óráig szentóra, melyet Szilágyi Dózsa perjel vezet. Junius hónapban naponként minden este 7 órakor Jézus Szent Szíve ájtatosság, vasárnap, kedden, pénteken és szombaton rövid szentbeszéddel.

Fényképezett!

Felvételeit

Major Vilmánál

dolgoztassa ki!

Nagy Sándor utca 1 sz.

Az Országzászló-előtti pünkösd vasárnapján a négyes honvédek bajtársi köre tartja a díszőrséget.

NAGYVÁRADI IPAROSOK HITELSZÖVEVETKEZET TEMETÉSI EGYESÜLETE értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy özv. Nagy Antalné (590-ik), a „B” csoportból özv. Tóth Sándor (283-ik) tagunk meghalt. Ezért az esedékessé vált 40, illetve 44 fillér befizetendő az egyesület pénztárába vagy a pénzbeszedőknek. Az Elnökség.

Szerdán ülést tart a 36-os bizottság. Budapestről jelentik: (MTI) A 36 tagu országos bizottság június 3-án, szerdán délelőtt 11 órakor a képviselőház miniszterelnöki tanácstermében ülést tart. Tárgy, a bizottság felsőházi helyettes elnökének megválasztása, a miniszterium 2880—1941, 3750—1941. számú utólagos rendeleteinek és a 4420—1941. M. E. számú rendelettervezetének tárgyalása.

SZOBROK

feszületek, rózsafüzérek, plakettek, szentképek stb. legolcsóbb beszerzési forrása

Oberbauer A. Utóda

legelőnyösebb beszerzési forrása

Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.

Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.

78 éves cég.

* **Kultura Középiskolai Magántanfolyam elnevezéssel** egy tanügyi hatóság által engedélyezett vállalkozás indult Budapesten, amely célul tűzte ki, hogy nagy pedagógiai körülményekkel, olcsón és eredményesen készítse elő az idősebb magántanulókat.

Nagyvárad thj. város Közélemezési hivatala közli az alant felsorolt kereskedőkkel és intézményekkel, hogy június hó 3-án, kedden délelőtt 8—12 óráig jelentkezzenek az általuk igényelt vásárlási könyvek átvétele végett a Kereskedelmi Csarnok épületében, I. em.: Mezey István, Bordás István, Vurst utóda, Koszta Mihály, Adám-szky Ferenc, Kokes Antal, Szabó János, Nagy Sándor, Szima Gáborné.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszoló

Tábla-üveg nagy raktár

Képerkeztetés

Falburkoló üvegcsempék gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Vasárnap délelőtt nyílik meg a strandfürdő. Nagyvárad thj. város közüzemi igazgatósága tudomására hozza a város közönségének, hogy a város nyári fürdője folyó évi június hó 1-én, vasárnap délelőtt megnyílik. Nagyvárad, 1941. május 31. Közüzemi igazgatóság.

Ártalmatlanná tettek egy tolvaj cigánybandát. Veszedelemes tolvaj cigánybandát tett ártalmatlanná a várad rendőrség. Hendre Tivadar, Bodus Mihály, Rostás Piroška és Kordován Verona cséhtelkei és gyapjai esavargó cigányokat elfogták és kihallgatásuk folyamatban van. Eddig több mint 10 rendbeli lopást ismertek be. A Kommandáns réti lopások és fosztogatások is az ő lelkükön száradnak. Még egyre újabb és újabb bűncselekményeket ismernek be.

Borotválva akarta elválni vadházastársa nyakát. Halicki Viktor nagyváradi géplakatos ellen volt vadházastársa Tripa Mária emberölés bűncselekedetnek kísérletét követte el. Tripa Mária ugyanis elhatározta, hogy végez Halickivel, borotválva átvágja a nyakát. Elhatározását tett is követte, de a döntő pillanatban Halicki észrevette a nő szándékát és bottal kiütötte a borotvát Tripa Mária kezéből. De a borotva így is súlyosan megsértette az állat. Tripa Mária tettét féltékenységből illetve sértett büszkeségből követte el. Halicki ugyanis szakított vele. A megtévedt nőt a rendőrség őrizetbe vette. Kihallgatása folyamatban van.

Hölgyek! Tökéletes dauer és hajfestés

Rammingernél Bazár-épület

Valutasibólókat tartóztatott le a rendőrség. Weisz Mendel nagyváradi lakos át akart szökni a határon és átvinni magával 300 dollárt és 1000 lejt. Rosenthal Ernő kereskedelmi ügynök megbízásából. Weisz Mendelt az átszökés pillanatában elfogták a Félix fürdői határon a katonai határőrök. Midőn Rosenthal Benő elfogatásáról értesült, eltűnt lakásáról és jelenlegi iszköcsében van. A másik felbujtót, Rosenthal Ernőt a rendőrség letartóztatta. Weisz Mendelt és Rosenthal Ernőt kihallgatásuk után, amikor is teljes beismerő vallomást tettek, letartóztaták és átkísérik őket a budapesti valuta ügyészséghez, mert az elkövetett bűncselekmény fizetési eszközökkel való visszaélés büntette.

A **FUGYIVÁSÁRHELYI ROMÁN PAPNÉ BUTORAI A TÖRVÉNYSZÉK ELÉ KERÜLTEK.** Nagyvárad. Saját tud. A magyar csapatok bevonulása elől a fugyivásárhelyi román pap családja Romániába költözött. A bútorok azonban itt maradtak s ezeket Orosz Tógyerné lakására hordta. Feljelentés folytán az ügyészség lopás büntette miatt emelt vádat Orosz Tógyerné ellen. A törvényszéki tárgyaláson azonban kiderült, hogy a bútorok elhordása a román papné beleegyezésével történt, mert azok megőrzésével őt bízta meg. Ügyész a vádat eljuttatta s a törvényszék a további eljárást megszüntette.

Kutba ugrott egy öregember. Nagyvárad. Saját tud. A biharfélegyházi csendőrség jelentette a nagyváradi ügyészségnek, hogy Molnár József 68 éves környékbeli gazda, szombaton reggel a kutba ugrott és meghalt. Az ügyészség, miután bűntény nem forog fenn, a temetési engedélyt megadta.

Romániában 15 nap alatt ki kell építeni a légvédelmi fedezékeket. Bukarestből jelentik: (MTI) A román főváros katonai parancsnoksága elrendelte, hogy 15 napon belül kötelesek az összes köz- és magánvállalatok, intézmények és háztartások bombabiztos fedezéket építeni.

Divatszövetek, legújabb selymek, mosóárúk, vásznak, szőnyegek, függönyök megérkeztek

Czillér Imre divatházába

Súlyos büntetést kapott egy csavargó alkalmi lopásért. Nagyvárad. Saját tud. Tulkán Vilmost a losonci munkatáborból, mert telegdi illetőségű, hazabocsátották. Váradon alkalmi munkából élt, de az alkalom lopásra csábította. Folyó hó 27-én egy nyitott ablakon benyult, egy félkiló kenyert és 90 fillért az asztalfiókból ellopotott. A törvényszék 14 napi fogházra ítélte. **PUSZTÍTÓ TÜZVÉSZ A GARLOV-KÖRZETBEN.** Bukarestből jelentik: (MTI) Garlov körzetben borzalmas tüzvész pusztított. 125 ház leégett. A kár igen nagy.

Felvételek a nagyváradi n. kir. Botó Ferenc Háztartási-Gazdasági Szaktanfolyamokra. A legújabb miniszteri tanterv szerint működő Háztartási-Gazdasági Szaktanfolyamokra a felvételek június 1-től kérhetők az iskola igazgatóságától. Az iskolának 2 külföldi tanfolyama működik: 2 éves a négy középiskolát végzetek, 1 éves a nyolc középiskolát végzett leányok számára. A tanfolyam általános műveltséggel és helyes társadalmiszemlélettel rendelkező jó magyar háziasszonyokat és családanyákat, de egyben kenyérkereső nőket is nevel, akiket a háztartás, gyermekápolás, házigazdálkodás minden ágában kiképeznek. Különös súlyt helyez az iskola az idegen nyelvek, gyors és gépirás, könyvvitel, számvitel, szabás és varrás tanítására is. Az új típusú iskola elméleti és gyakorlati oktatását, valamint az internátus felügyeletét, okleveles középiskolai és okleveles szaktanárnok látják el. Részletes tájékoztatót készséggel küld az igazgatóság.

Férfiingek, alsónadrágok
Nyakkendők, zsebkendők, harisnyák, uridivatújszágok megérkeztek

Czillér Imre divatházába

Fokozottan ellenőrzik a magánháztartások élelmiszer készleteit. Budapestről jelentik: (Pest) A kereskedelmi hivatal detektívjei a jövőben fokozott szigorral kutatnak a háztartásokban elrejtett élelmiszerkészletek után.

Meghalt a mezőkövesdi kerület képviselője. Miskolcraól jelentik: (MTI) Pénteken reggel hosszú szenvedés után meghalt Zsóry Lajos volt országgyűlési képviselő. Három cikluson át volt képviselője a mezőkövesdi kerületnek.

MEGHALT UZONI BÉLDY FERENC. Bukarestből jelentik a MTI: Uzoni Beldy Ferenc, az erdélyi magyarság egyik ismert vezető egyénisége Méhes községben 69 éves korában meghalt.

„MÁTYÁS”

söröző és étterem Szilágyi Dezső utca 5, ujonnan átalakított

kerthelyisége

megnyílt.

Délelőtti zenés villásreggeli sörözéssel.

Legjobb és legolcsóbb magyar konyha!

Belvárosi mozgóban
A pesti CORSO, DECSI, OMNIA bemutató mozgókkal egy időben:
Hunyadi S. remekműve! Pazar felvételek!
Művészi rendezés!

Havasi napsütés
Tolnay K., Turay L., Makay M., Csontos, Mály G., Perényi L.

Tel. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Kiváló kettős műsor

ZANZIBAR
az idei évad legizgalmasabb dzsungelfilmje és

Mexikó hiénái
a legravurosa b cowboyfilm
Ken Maynard-al.

Apollo filmszínházban
A magyar filmgyártás legújabb diadala!
Páger, Csontos és Bordy Bella
filmóriása

András

SPORT

Megerősített csapattal játszik a NAC a BSzKRT ellen

Pünkösdi hétfőjén a BSzKRT vendégszereplésére kerül sor. A NAC játékosai vasárnap este utaznak vissza Budapestről, úgyhogy teljes összeállításban vehetik fel a küzdelmet.

A villamoscsapat az utóbbi időben nagy formára futott fel. Erre a találkozóra különösen gonddal készülnek. Erdélyi szerepléseik során nem sikerült legyőzni őket Nagyváradon s ezt a veretlenséget meg akarják tartani. Komoly edzésekkel erősítették erőnlétüket s a következő csapatot szerepeltetik:

Solymosi, — Horváth. Biró, — Kovács II, Balogh, Szödi. — Gercsényi, Kovács I, Tánczos, Forgács, Mészáros.

Remek, kemény futballt játszó együttes, amelynek legismertebb tagja Biró balhátvéd, a volt Hungária-játékos, a sokszoros európai hírű magyar válogatott.

Vizont a NAC sem marad tétlenül. Be akarják bizonyítani a fiúk, hogy az első osztályú csapatok ellen is sikerrel veszik fel a küzdelmet. Egyébként a NAC-nál premierszámba megy ez a találkozó. A szövetség

ismeretes határozata értelmében a zöld-fehérek is elsőosztályúak már s hétfőn tehát két NB I csapat ütközik meg. A jövő évi küzdelmekre vonatkozólag is értékes összehasonlítást tehetünk.

A csapat összeállítása ez lesz:

Várdai, — Molnár, Domján, — Krausz, Juhász, Demény, — Kovács II, Kovács I, Spielmann, Bodola, Haláti. —

A nagyérdekességű találkozó dél után fél 6 órakor kezdődik az erzsébetligeti pályán.

Pünkösdi vasárnap DVSC-Törekvés

Nagy érdeklődés előzi meg a vasárnap DVSC-Törekvés találkozót. Jelenlegi játékerőt képvisel a debreceni vasutas csapat, amely az NB I-ben való jutás küszöbén áll. A Törekvés Mihókkal és Simkóval erősít és reméli, hogy a csatársor kellő átütő erőt nyer.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

A színház igazgatóságának örösi anyagi áldozatok árán sikerült három napos vendégjátékra megnyerni a budapesti színpadok ünnepelt művésznőjét Bulla Elmát, Magyarország legkiválóbb prózai színésznőjét, aki vendégjátéka alkalmával Barabás Pál nagy sikerű vígjátékát, az utolsó évek legnagyobb színpadi sikerét a 2000 pengős férfi kitűnő színpadi mű női szerepét fogja eljátszani. Bulla Elma művészete ma egyedülálló Magyarországon területén. Ebben az ujdonságban, ami Budapesten több mint 200 előadást ért meg, olyat produkál, ami egyedülálló. A nagyváradi közönségnek kivételesen adatik meg az, hogy Bulla Elma művészetében gyönyörködjön, mert a művésznő csak három napi szabadságot kapott és azt is Váradon tölti, így más városba nem megy vendégszerepelni. A 2000 pengős férfi nagyváradi előadása az utolsó évek legnagyobb művészi eseménye. A darabot Sármassy Miklós rendezte, a többi főszerepeket: Komlós Juci, Fónay Márta, Körössi Juci, Borsos Mária, Varga Ilona, Sármassy Miklós, Barsy Béla, Felhő Ervin, Bihari Zoltán játsszák. A 2000 pengős férfi előadásaira a helyarákat az igazgatóság nem emelte, így a helyárak rendesek. Jegyek mindhárom előadásra már válthatók.

— A színház ünnepi előadásai.

Szombat este, vasárnap délután 4, vasárnap este 8 és hétfő este 8 órakor a Bukaresti kaland zenés vígjáték folytatja utját.

Heti műsor:

Vasárnap délután 4 órakor: **Bukaresti kaland.**
Vasárnap este 8 órakor: **Bukaresti kaland.**
Hétfőn délután 4 órakor: **Gyergyóibál.** Fülléres helyárrakkal. Helyárak: 20 fillértől 120 fillérig.
Kedd, szerda és csütörtök este 8 órakor:
Bulla Elma, a budapesti színpadok ünnepelt művésznőjének háromnapos vendégjátéka: **2000 pengős férfi.**
Péntek este 8 órakor: **Bukaresti kaland.** Rendes helyárrakkal.
— Jegyek a fenti előadásokra már válthatók.

Az országos önállósítási alaptól létesült.

Kovács Sándor

divatáru üzlete Nagyvárad, Rákóczi út 25 szám alatt
Legelőnyösebb beszerzési forrás

Női- és férfi szövetekben Mosó vászon és bélés árukban, paplanokban nagy választék
Selyemkülönlegességek raktára
Jó minőség! Szabott árak! Megbízható áru!

Könyv és Kultura

Megjelent a *Hid*. Páratlanul érdekes pünkösdi száma! Zilahy Lajos: „Vádolt vagyok” címmel írt cikket. Féja Géza bácskai útnaplóját közli. Szvatkó Pál Budapest új arcáról írt feltűnő megfigyeléseket. Folytatódik Tamási Áron gyönyörű regénye: a Magyarai Rózsafa. Novellákat írt: Móricz Zsigmond és Molnár Kata, Veres Péter krónikája, Németh László könyvkritikája, Nagy Lajos rádiókritikája, József Jolán és F. Rácz Kálmán filmkritikái mellett érdekes képes riportokat közöl a pünkösdi szám a világeseményekről, beszélget a legöregebb Nobel-díjas tudóssal, Hunyady Sándor megemlékezését Rippl-Rónay József 80. születésnapjáról, fotoriportot a Bagdad-i lövészgyőről, beszámolót az ungvári művészi hétről. Az aszonyoknak szóló külön részben: Érdekes divattudósítás, az inyesmester pünkösdi utasításai. Rejtvények. Érdekes pályamunkák stb. stb. A *Hid* főszerkesztője: Zilahy Lajos, felelős szerkesztője: Kállay Miklós. A pompás kiállítású hetilap kapható minden újságárúsnál. Mutatványszámot készségi küld a kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet-körút 7. Előfizetési ára: negyed évre 6.—, félévre 12.—, egy évre 24 pengő, mely havonta 2 pengőjével is fizethető.

Tajmagyar görög katolikusok témaköréből az Erdélyi Tudósító legújabb számában Ivánka Endre egyetemi tanár írt rendkívül érdekes cikket. „Görög szertartás görög szerzetesség és görög műveltség az árpádkori Magyarországon” címe dolgozatának, melyből kitűnik: mennyire felületes feltevések azt állítani, hogy a görög katolikus hívek csak a nemzetiségekből származhatnak. Baráth Béla: Gróf Batthyány Ignác erdélyi püspök születésének 200 éves fordulójának alkalmából írta Sándor Domokos a totális államrendszerről, Erőss Alfréd Tóth Tiharmérről Monostori Pál pedig az erdélyi jezsuitákról. Juhász Kálmán Glattfeld: Gyula csanádi püspök útját eleveníti fel, amelyet a román kormány nyomására tett Temesvártól Szegedig. Rejtd Tiborc a klimatikus iskola-kollégiumokról értekezik. Értékesek a Figyelő és Könyvek rovata. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Kolozsvár, Mátyás király tér 14. Előfizetés félévre 3 pengő.

ARADON CSÖKKENTETTÉK A KENYÉRADAGOKAT.

Aradról jeletti a Bud. Tud.: Arad város ellátási hivatala közli, hogy a napi kenyéradagot 325 grammra csökkentik le. A munkások továbbra is a régebbi adagot kapják. A pékek az eddig készített kenyér mennyiségénél 30 százalékkal kevesebbet süthetnek. A Kenyér összetétele 40 százalék kukoricaszt és 30 százalék népliszt. Kenyeret a hétfői és a keddi mama ligásnapon kívül pénteken sem lehet vásárolni.

Eljegyzés. Molnár Hajnalka Nagyvárad és Boskó Béla Arad, jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

HATMILLIÓ PENGŐ KOLOZSVAR KÖLTSÉGVETÉSE. Kolozsvárról jeletti a MTI: Hónapokig tartó munka után elkészült Kolozsvár költségvetésének összeállítása, amelyet a juniusi közgyűlés tárgyal. A költségvetés végösszege hatmillió pengő.

LEFOGLALTÁK DE GAULLE TÁBORNOK VAGYONÁT. Párizsból jeletti a NTI: A hivatalos közlönyben megjelent rendelet értelmében *De Gaulle* tábornok vagyonát lefoglalták. Az angol szolgálatban álló tábornoknak egy nagyobb háza és sok más ingatlan vagyona volt.

KITERJESZTETTÉK A VISSZACSATOLT TERÜLETEKRE IS A TALÁLMÁNYOKRÓL SZÓLÓ JOGSZABÁLYOKAT. Budapestről jeletti a MTI: A Budapesti Közlöny szombati száma közli a minisztériumnak a találmányokra szabadalmakra, valamint a mintaoltalomra vonatkozó jogszabályok hatályának a visszacsatolt területekre való kiterjesztéséről szóló rendeletét. A rendelet junius 1-én lép hatályba.

ERDÉLY VALOGATOTTJA ELŐSZŐR SZEREPEL BUDAPESTI PÁLYÁN. Budapest, a Magyar Távirati Iroda jeletti: Az MLSZ elnöksége közli, hogy a vasárnap délután tartandó Erdély—Ferencváros iránt nagy az érdeklődés, azonban a népligeti diákstadion csak 15 ezer főnyi közönséget képes befogadni. A közönség saját érdeke, hogy megvásárolja a jegyeket előre. Az elnökség közli, hogy Erdély válogatottjának első szereplésére, valamint az MLSZ jubileumára való tekintettel a mérkőzés előtt a közönség elénekli a Himnuszt.

FERDINAND VOLT BOLGÁR KIRÁLY SZLOVÁKIAI BIRTOKÁIN ÜNNEPELTE NÉVNAPJÁT. Pozsonyból jeletti a NTI: Ferdinánd volt bolgár király pénteken szűkebb körben ünnepelte névnapját szlovákiai birtokán. Boris bolgár király is ideérkezett.

A VILLÁMHABORU TITKA címmel pünkösdi vasárnapján és hétfőjén 11 órai kezdettel matiné előadást tart a *Belvárosi Mozgó*. Bemutatásra kerül: Ejtőernyős vadászok Bombák. Fehérhegyek katonái. Aknaszedők munkában Mesterséges nversanyagok Aktuális híradók. — Mindenkinék látni kell!

RÁDIÓ

SZERDA, JUNIUS 4. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 Országok és városok a XVII. században. Irta Matolay Tibor. Felolvasás.
- 10.45 Apró mesék. Irta Kelemen Andor. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Harangszó. Himnusz.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 Illiczkó László szalonzenekara.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Patkó Magda zongorázik.
- 15.45 Hunyadi János énekel, zongorakísérettel.
- 16.10 Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 A Magyarországi Munkásdalyegyletek Szövetsége képviseletében a Budapesti Könyvnyomdászok Dalkörének vegyeskara, vezényel Ujj József dr.
- 17.40 Az éter detektívjei. A m. kir. posta zavarelhárítói nyomoznak. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
- 18.25 Szabó Pál és Molnár Anna gondonka-hárfakettőse.
- 18.25 A szegedi ipari vásár. Rajner Ferenc, a Szegedi Ipari Vásár elnöke énekel előadása.
- 18.35 Kiss Lajos cigányzenekara.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Zitta Emma énekel.
- 19.40 Rabagas. Komédia öt felvonásban.
- 21.40 Hírek.
- 22.19 A Rádió Szalonzenekara.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.25 Farkas Béla cigányzenekara.
- 24.00 Hírek.

Budapest II.

- 18.40 Belgrád bombázásának légoltalmi tanulságai. Nemes kishindi Komposcht Nándor tábornok, Országos Légoltalmi Parancsnok előadása. Hangfelvétel.
- 19.00 Kiss Lajos cigányzenekara.
- 19.35 Olasz nyelvoktatás. Gallerani Bonaventura előadása.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Művészlemek.
- 21.09 Mezőtúr. Boros István előadása.
- 21.25 Chappy tánczenekar.

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 5. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 Möréc Pál elbeszélései.
- 10.45 Régi pesti alakok: A dunavizes. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Harangszó. Himnusz.
- 12.10 Országos postászenekar.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 A Rádió Szalonzenekara.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.10 A 76. Állami Sorsjáték húzása.

Uri mellékfoglalkozás

31 éve fennálló fuvarlevél felülvizsgáló iroda állandó képviselőt keres magas jutalék mellett. A képviselő teendője: az itteni kereskedőknél, iparvállalatoknál, stb. a vasúti fuvarleveleknek havonkénti összeszedése és irodámhoz való beküldése. — Háromszáz pengőig terjedhető havi mellékjövődélem. Ajánlat küldendő Scháfer M. cégnek, Budapest, Népszínház u. 31.

- Közvetítés a Székesfővárosi Pénzügyigazgatóság iátéktérmből. Beszél Turchányi István.
- 16.15 Ruszin hallgatóinknak.
 - 16.45 Időjelzés, hírek.
 - 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 - 17.15 Háztartási időszertu tanácsadó.
 - 17.45 Magyar nóták hanglemezeiről.
 - 18.10 Könyvről-könyvre. Közvetítés a Könyvnapról. Vezető Geccsó Sándorné. Hangfelvétel.
 - 18.35 Rendőrzenekek.
 - 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 - 19.20 A hangoló „á”. (Mi után hangoljuk hangszereinket?)
 - 19.35 Közvetítés az Operaházról. A Zeneművészeti Főiskola operai tanácsának vizsgálóelőadása.
 - 21.40 Hírek.
 - 23.30 Mursi Elek cigányzenekara.
 - 24.00 Hírek.

Budapest II.

- 15.10 Magyar dal — magyar lélek. — Részletek az Eneklő Ifjúság május 6-iki hangversenyéből.
- 16.10 Toki-Horváth Gyula cigányzenekara.
- 17.15 Sohár Vilma zongorázik.
- 19.00 Közvetítés az Operaházról. A Zeneművészeti Főiskola operai tanácsának vizsgálóelőadása.
- 20.00 Hírek.
- 20.20 Rendőrzenekek.
- 21.00 Utazás a középkori Velencében. Batizi László dr előadása.
- 21.30 Szórakoztató hanglemek.
- 22.00 Muraköz. Gönczy Ferenc előadása.
- 22.25 Buttola Ede tánczenekara.

PÉNTEK, JUNIUS 6. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 A belső elválasztás. Irta Somogyi Béla dr. Felolvasás.
- 10.45 Barangolás Erdélyben. S. Csengerly Ilona előadása.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Harangszó. Himnusz.
- 12.10 Fátoly Jancsi cigányzenekara.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 Beszkárt-zenekek.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Erdélyi János hegdeül.
- 15.40 Mit főzünk? Asszonyok beszélgetnek.
- 15.55 Takács Paula énekel.
- 16.15 Erkel Ferenc ifjúkora. Németh Béla előadása.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 A Rádió Szalonzenekara.
- 17.40 Sportközlemények.
- 18.15 A macska, mint állampolgár. — Matyók Klára előadása.
- 18.40 Egyházzenei hangverseny a Deák téri templomból.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Bura Sándor cigányzenekara.
- 19.50 Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye. Felolvassa Faragó Ferenc dr.
- 20.00 Beethoven: Septett, 20. mű. Előadja a berlini állami Opera tagjaiból alakult kamaragyűttes Hangfelvétel.
- 20.40 Vers és dal az ország népeiről.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Melles Béla zenekar.
- 23.00 Hírek.
- 23.25 Vidák József cigányzenekara.
- 24.00 Hírek.

Budapest II.

- 18.10 Egyházzenei hangverseny a Deák téri templomból. I. rész.
- 18.40 Gyorsirótanfolyam.
- 19.05 Bura Sándor cigányzenekara.
- 19.20 Ki volt az első magyar jezsuita? P. Gyenis András előadása.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Hangfelvételek.
- 21.00 Az eszperantó ősei. Szathmáry Sándor előadása.

SZOMBAT, JUNIUS 7. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 Négyezer éves a magyar Újtestamentum. Irta Fonyód Ernő. Felolvasás.
- 10.45 Mit nézzünk meg? Az ősnővényt a Nemzeti Múzeumban. Is-

- merteti Rásky Klára dr. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Harangszó. Himnusz.
- 12.10 Varga József dr kereskedelem és iparügyi miniszter ünnepélyesen megnyitja a Szegedi Ipari Vásárt. A közvetítést Szegedről Budinszky Sándor vezeti.
- 12.40 Hírek.
- 12.50 Wejdinger Ede szalonzenekara.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 Hanglemek.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Balalajka-zenekek.
- 15.50 Ifjúsági énekkarok. Közreműködik a nagykorúsi Lorántffy Zsuzsanna közösi polgári leányiskola énekkara.
- 16.10 Ifjúsági rádió.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.15 Észak nagy dalszerzője. Irta C. Nagy Béla, Felolvasás Yrjö Kiipinenről.
- 17.45 A „adió” Szalonzenekara.
- 18.40 Aldozat a kötelesség. Vitéz Csikos Jenő alezredes előadása.
- 19.00 Hírek

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

1 és 2 szobás lakások mellékhelyiségekkel kiadó. Csáky u. 25. 586

Kiadó kisebb világos szoba egy személyre június 1. Hitler Adolf u. 33. 535

Különféle

Három-négyezer pengőt keres aru befektetésre, 100—130 pengő havi keresetet biztosítok, fedezet üzlet vagy áru Cím: „Kereskedő” jellegére. 585

Anyasági urinők varassanak a Mágoriné szalonjában. Katolikus Kör épület. 578

Angol kert, mint kitünő üdülőhely, állandóan nyitva, külön termei, elsőrendű cigányzene, olcsó italok, állandó meleg konyha. Görög oldal 2. Stranddal szemben. Tulajdonos Tömpe Antal

A Háztulajdonosok Szövetsége székhelyét Gróf Teleki u. 2. sz. I. emeletére helyezte át. 560

Magyar urinők ruháikat, kabátjukat Mágorinéknél készítteik. Katolikus Kör épület. 577

Kertibutorokat, gyermekbutorokat, mindenféle hátkiosarokat, pékkosarokat készítünk, javításokat vállalunk. Levelezőlap hívásra felkeressük. Kossárfonoda, Árpád vezér ut 79. 568

3000 pengőt keresek rövidebb vagy hosszabb időre 100 pengő havi jövedelmet adok, fedezet van, „Keresztény kereskedő” jellegére a kiadóba. 584

Kultúra Középiskolai Magántanfolyam gyors, lelkiismeretes, eredményes. Budapest, Mester u. 4. IV—3. (Valaszbélyeg). 398

Elvesztett veres tarka tehén. Megtaláló vagy nyomravezető értesítse Ardeleant, Franklin u. 46. 569

Rimanóczy utcából fekete-fehér japán pincsi elvesztett. Megtaláló vagy nyomravezető magas jutalomban részesül. Rimanóczy utca 5. Házfelügyelő

Adás-vétel

Sürgösen eladó házak. 100.000 lakosú városban központban üzletház, szálloda, vendéglő, gyógyszerár és több üzletek és lakásokkal 9 és fél százalékos bruttó jövedelemmel, ára 95.000 pengő. 1x2 szobás, 2x1 szobás mellékhelyiséges cca 1800 m² területtel 10 százalékos nettó jövedelemmel, ára 17.300 pengő. 2 szobás fürdőszobás kertes magánház 9500 pengő. 1x2 szobás előszobás, 2x1 szobás, ára 7000 pengő. És sok más ingatlanok. Vekerdy Kálmán ingatlanforgalmi és kereskedelmi irodája. — Nagyvárud, Mikszáth Kálmán v. Széles u. 30. 583

Használt térfiruhát prima anyagból, clesón csak Molnárnál vehet. Bémer tér 1. udvarban. Ruhákért magas arat fizetek 505

Jégszekrény eladó. Barátky, Gyár u. 43. Telefon 27—60. 559

Nagyságos Asszony! Az Ön leg-
őszintébb barátja a „tükre”, mely
testének aránytalan vonalait, hi-
báit kiméletlenül megmutatja,
amit önmaga is tud, ahányszor
magán érzi a kritizáló pillantáso-
kat utcán, társaságban. Ez a tudat
bizonytalanra teszi fellépését, pedig
könnyen segíthetne rajta akár egy
modern „princess”, akár más fa-
zonu, alakjának megfelelő, testfor-
máló fűzővel: **KOVATS SÁNDOR-
NÉVAL** (Nilgesz-telep, volt Sinaia
10. szám).

- 19.20 Innen-onnan. Hangfelvétel.
- 19.55 Junius. Jékely Zoltán előadása.
- 20.10 Székesfővárosi zenekar.
- 23.50 Löversenyeredmények.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Hangképek a magyar-német te-
nizmárkőzésről. Közvetítés a
margitszigeti díszpályáról.
- 22.30 Közvetítés a Flórián kávéházból.
Gáspár Lajos cigányzenekara.
- 23.25 Tánclemek.
- 24.00 Hírek.

Aranyat briliánst, ezüstöt magas
áron veszek. órat, ékszer javítok. —
Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19

Emeletes villa, üdülőnek, vendéglő-
nek alkalmas, szőlővel, gyümölcsös-
sel eladó. Kesztvüs villa, Nilgesz telep. 581

180 pengő havi jövedelmű ház eladó.
Pál utca 10. 574

Sürgösen eladó nagyalomás mellett
3 szobás, fürdőszobás ház nagy gyü-
mölcösessel. Szabó tanító, Felső Nil-
gesztelep. 572

Faj angora nyulak elutazás miatt,
minden elfogadható árárt eladók. Püs-
pök fürdő, állomás háta mögött. Her-
czegék. 576

Sürgösen eladó félhold szőlő házzal,
gyümölcsös. Tüdőszanatorium után.
Törkómérő oldal 13. Borbíró Imre. 575

Aranyat, ezüstöt, ékszer magas
áron veszek. Haslinger ékszerész. Rá-
kóczi ut 8. 545

Szép hencser takaró és ugyanolyan
szőnyeg eladó. Pecze u. 22. 573

Özbör ágylőb uj, kidolgozott, eladó.
Pável utca 4. Portás. 571

Eladó különféle épületanyag (tégla,
fa betoncső, stb.) Érdeklődni Gróf
Csáky utca 25. I. 2. alatt. 534

FÉLIX FÜRDŐBEN szép fekvésű
villa, mely áll 3 szoba, konyha, előszo-
ba, terrasz, vegyes építkezés, cserép-
fedele villa 9000 pengőért eladó. Ér-
deklődni Papp Zoltánnál, „Tilda” vil-
la Félix fürdő. (Megtekinthető a pün-
kösi ünnepeken.) Ügynökök kizárva. 562

Saját termésű boraim kimérése ki-
csinyben és nagyban. Szőlőhegy ligeti
sorompónál. Nagysötétág 24. Bordásné
547

Allást keres

Komoly német nő gyermek mellé
félnapra vagy egész napra állást ke-
res. Cím: Szent János utca 76. 580

Házvezetőnőnek elmenne a háztartás
minden ágában jártas komoly nő. Cím
a kiadóban. 563

Házaspár, házfelügyelői állást keres,
asszony jól főz. Árpád vezér ut 63. 564

Keresztény pénzes társat tűzifa te-
lephéz keresek. Cím a kiadóban. 567

Taggyűjtő urakat, hölgyeket magas
jutalékkal, rövid próbaidő után fix fi-
zetéssel felvesszünk. Jelentkezés Gróf
Teleki u. 2. I. em. Fonciere Biztosító
délélett 9—12 között. 570

Kiadótulajdonos:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr Paál Árpád **Dr Scheffler Ferenc**
a Szent László-nyomda RT
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t.
körforgógépén, Nagyvárud, Szilágyi
Dezso-utca 5. szám.